

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Nuorisoseurajärjestön lasten teatteritoiminta

Asiakas pääosaan

Minna Pasi

Kulttuurituotannon koulutusohjelma (240 op)

05 / 2018

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Minna Pasi	Sivumäärä 49 ja 19 liitesivua
Työn nimi Nuorisoseurajärjestön lasten teatteritoiminta. Asiakas pääosaan.	
Ohjaava(t) opettaja(t) Päivi Ruutiainen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Suomen Nuorisoseurat ry, Pasi Saarinen	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön kehittämiskohteena oli Suomen Nuorisoseurojen lasten teatteritoiminta ja erityisesti tapahtumatoiminta. Työssä tutustuttiin toimintaympäristönä Suomen Nuorisoseuroihin, sen toimintaperiaatteisiin ja organisoitumiseen sekä lasten teatteritoiminnan ja -tapahtumien tarjontaan. Opinnäytetyössä avattiin lasten teatteriryhmän eli asiakkaan palvelemisen merkitystä järjestölle asiakasymmärryksen ja palvelumuotoilun kautta. Lisäksi tuotiin esille kokemuksia ja havaintoja lasten teatteriryhmille aiemmin suunnatuista valtakunnallista tapahtumista.</p> <p>Suomen Nuorisoseuroissa tehtiin teatteriryhmille kysely vuonna 2017. Kyselyssä haettiin vastausta, miksei lasten teatteriryhmille tarjottuihin tapahtumiin osallistuta. Kyselyn vastauksista määriteltiin ihanteellinen lasten teatteritapahtuma. Tämän ja aiemmin tarjottujen valtakunnallisten teatteritapahtumien välillä havaittiin selkeä ristiriita ja palvelujen kehittämistarve. Tilannetta tarkasteltiin juurisyyanalyysin kautta, jolloin järjestön toimintakulttuurissa huomattiin vääränlainen tapa toimia. Lasten teatteriryhmien kuuleminen oli ohitettu toiminnan suunnittelussa. Ristiriitaan syvennyttiin yhteisöllisissä ideointityöpajoissa Imatralla ja Klaukkalassa. Työpajoissa määriteltiin tarkemmin hyvän teatteritapahtuman ominaisuuksia.</p> <p>Opinnäytetyössä syntyi toimintatapaehdotus Suomen Nuorisoseurojen lasten teatteritoiminnalle. Tärkeimmäksi johtopäätökseksi muodostui se, että lasten teatteriryhmät on otettava mukaan lasten teatteritoiminnan ja -tapahtumien kehittämiseen. Työ tuotti kuvion lasten teatteritoiminnan palvelumuotoilu-prosessista. Kuvio ohjaa palvelun kehittämistä asiakaslähtoisemmäksi. Lisäksi opinnäytetyössä luotiin lasten teatteritapahtumalle palvelupolku. Se on kuvitteellinen näytelmän kohtausluettelo, mutta havainnollistaa toimintatapaa, jossa asiakas on pääosassa. Suomen Nuorisoseurojen Teatterin osaamiskeskuksessa jatketaan toimintatapaehdotuksen pohjalta lasten teatteritoiminnan kehittämistä järjestössä.</p>	
Asiasanat nuorisoseurat, lapsiteatteri, teatteritapahtumat, palvelumuotoilu, harrastajateatteri	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Degree Programme in Cultural Management

ABSTRACT

Author Minna Pasi	Number of Pages 68
Title Theatre Activities for Children in the Finnish Youth Assosiation	
Supervisor(s) Päivi Ruutiainen	
Subscriber and/or Mentor The Finnish Youth Assosiation, Pasi Saarinen	
Abstract <p>The purpose of this thesis is to find the right way to provide the service for children theatre clubs in organisation. Data was collected through a questionnaire and communal workshops for finding out new ideas and best practices.</p> <p>In 2017, Theatre Klowledge Center developed a theatre questionnaire, which was send to all amateur theatre groups of the Finnish Youth Assosiation. In the questionnaire, there were a few questions for children theatre clubs. The questions addressed the idealistic events in the children theatre clubs.</p> <p>The results showed that the organisations had offered false events to children theatre clubs. The events ideals do not match with the ideals of children theatre clubs. In response to the conflict communal workshops were given in Klaukkala and Imatra.</p> <p>The Conclusion is that organisations need to change their way to working in order to improve the quality of their operations. One important measure is to hear the children theatre clubs in order to strengthen their participation. Product of the thesis is material called Lasten teatteritoiminnan palvelupolku (The Children theatre activities service path).</p>	
Keywords youth assosiations, children's theatre, theatre events, service design, amateur theatres	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
ABSTRACT	3
1 JOHDANTO	5
2 SUOMEN NUORISOSEURAT TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ	7
2.1 Nuorisoseurojen toimintaperiaatteet	7
2.2 Nuorisoseurojen organisoituminen	11
2.3 Lasten teatteritoiminta ja tapahtumat osana organisaatiota	12
2.4 Asiakaslähtöisyys ja palvelumuotoilu	14
3 KOKEMUKSET VALTAKUNNALLISEN TAPAHTUMAN TOIMIVUUDESTA	16
4 IHANTEELLINEN LASTEN TEATTERITAPAHTUMA	19
4.1 Nuorisoseurojen teatteriryhmille tehty kysely	19
4.2 Tulokset lasten teatteritapahtumasta	22
4.3 Toiveet kohtaa tarjonnan	24
5 KUINKA RATKAISTA RISTIRIITA	29
5.1 Keinot juurisyyn ratkaisemiseen	29
5.2 Yhteisölliset ideointityöpajat Klaukkalassa ja Imatralla	31
5.3 Ideointityöpajojen tulokset	33
5.4 Ideoinnista tulevaisuuden mahdollisuuksiksi	37
6 KOHTI UUDENLAISTA TOIMINTATAPAA	40
LÄHTEET	48
LIITTEET	50
Liite 1. Tapahtumien ja niiden järjestäjien internetsivujen osoitteet	50
Liite 2. Teatterikyselylomake	51
Liite 3. Työpajat Klaukkala ja Imatra	57
Liite 4. Kohti Nuorisoseurojen lasten teatteritapahtumaa -näytelmä	63

1 JOHDANTO

Olen työskennellyt vuodesta 2006 Lappeenrannassa erilaisissa työtehtävissä Nuorisoseurajärjestössä. Tällä hetkellä toimin Saimaan Nuorisoseurojen suunnittelijana. Kahdentoista vuoden ajan työtehtäviini on kuulunut parin vuoden välein Lasten Kalenat -tapahtuman järjestäminen Lappeenrantaan. Viime vuonna järjestettiin suurempi festivaali, kun Kalenat, Nurtsi ja Valkokeila -tapahtumat yhdistyivät Voltti 2017 -tapahtumakokonaisuudeksi.

Yhtenä tavoitteena tapahtumilla on ollut vuodesta 2007 alkaen tavoittaa Nuorisoseurajärjestön lasten teatteriharrastajaryhmät. Tässä ei kuitenkaan ole onnistuttu parhaalla mahdollisella tavalla. Tapahtumaan on tarjottu erilaisia osallistumisen muotoja. Lasten teatteriryhmien kokemus oman harrastuksen merkityksestä ja arvostuksesta on jäänyt valitettavasti osittain kielteiseksi. Syynä se, että lasten teatteriryhmiä on ollut mukana tapahtumassa vain pieni osa kokonisosallistujamäärästä. Muistan yhden teatteriharrastajan ihmetelleen vuoden 2015 Lasten Kalenoiden teatteriesitysten jälkeen, miksi heidän teatteriesitystä eivät kaikki kansantanssijat olleet katsomassa, vaikka he itse olivat katsomassa kansantanssijoiden esitystä?

Tilanteen ei toivota enää jatkuvan vuoden 2019 Kalenoissa niin, että vähäiset teatteriharrastajat saavat tapahtumasta negatiivisen kokemuksen. Toki tapahtumaan toivotaan tervetulleeksi jokainen siitä kiinnostunut lasten ryhmä. Mutta teatterinharrastajilla on oikeus saada palvelunsa järjestöltä tarvitsemassaan muodossa, harrastus-alansa näköisenä, kokoisena ja harrastusta ryhmissä tukevana. Jos ryhmät eivät löydä Kalenat-tapahtumaan saatikka Valokeila-tapahtumaan, on viisainta kysyä ryhmittä itseltään, millaista palvelua he toivovat?

Kehittämistyön alkuperäisenä tavoitteena oli selvittää, miksi lasten teatteriryhmät eivät ole osallistuneet heille suunnattuihin tapahtumiin. Työssä oli pyrkimyksenä etsiä keinoja, miten järjestön tarjoamia tapahtumia pitäisi kehittää tulevaisuudessa. Kehittämistyön edetessä tavoitteiden rajoittuminen tapahtumatoiminnan kehittämiseen vaihtuikin toimintatavan kehittämiseen. Tarvitsevatko lasten teatteriryhmät ollenkaan yhtä isoa valtakunnallista lasten teatteritapahtumaa? Teatteriryhmien toiveet kun ker-

toivat paljon pienimuotoisimmista tapahtumapalveluista. Havaittiin, että toimintatapaa on tulevaisuudessa selvästi muutettava asiakaslähtöisemmäksi, jotta lasten teatteriryhmien ääni saataisiin paremmin kuuluviin teatteritoimintaa suunniteltaessa. Kuulemisen ja osallisuuden kautta toimintaa voidaan kehittää paremmin lasten teatteriryhmien tarpeita palvelevaksi.

Opinnäytetyöni on tapaustutkimus, jonka kiinnostuksen kohteena on valtakunnallisesti Suomen Nuorisoseurojen lasten teatteritoiminta ja -tapahtumat. Suomen Nuorisoseurat toimii työn tilaajana. Työssä esitellään myös alueellisia ja paikallisia tapahtumia, mutta ne eivät ole kehittämisen kohteena. Työssäni lasten teatteritoiminnalla tarkoitan alle 13-vuotiaiden toimintaa. Rajaan työni käsittelemään nuorisoseuroissa jäsenenä toimivia lasten teatteriryhmiä. Teatteriryhmään kuuluu ohjaaja tai ohjaajat sekä ryhmäläiset.

Suomen Nuorisoseurojen Teatterin osaamiskeskuksen aloitteesta järjestössä toteutettiin teatterikysely harrastajateatteriryhmille vuoden 2017 aikana. Tavoitteena oli koota yhteen yhteystiedot kaikkiin järjestön teatteriryhmiin, selvittää millaisia teatteriryhmiä Nuorisoseuroissa toimii ja minkälaisia palveluita nämä tarvitsevat toimintansa tueksi. Vedin tätä kehittämistyötä. Kyselyssä oli erillinen lasten teatteritoimijoille tarkoitettu osa, jonka aiheena oli ideoida ihanteellista lasten teatteritapahtuma. Vastusten perusteella havaittiin selkeä ristiriita tähän asti tarjotun palvelun ja lasten teatteriryhmien tapahtumatoiveiden välillä.

Opinnäytetyön menetelminä toimivat kysely ja yhteisöllinen ideointi. Alkuperäisenä ajatuksena oli valmistaa kyselyn tulosten pohjalta tuotannollinen tapahtumakäsikirjoitus järjestön uudelle lasten teatteritapahtumalle. Mutta juurisyyanalyysin kautta paljastui järjestön toimintakulttuurissa liian ylhäältä ohjautuva tapa toimia lasten teatteritoimintaa suunniteltaessa. Juurisyyanalyysillä etsitään toistuvien ongelmien perimmäistä syytä, joka on johtanut ongelman muodostumiseen. Tapahtumakäsikirjoitusta ei kannattanut alkaa valmistaa, koska toimintatapa lasten teatteritoiminnan ja -tapahtumien suunnittelussa oli väärä. Ristiriitaan lähdettiin syventymään kahden yhteisöllisen ideointityöpajan työskentelyn kautta. Samalla tarkasteltiin lasten teatteriryhmien toimijoiden ja vastuuhenkilöiden toiveita ja valmiutta teatteritapahtumiin osallistumiseen. Mitkä tekijät saivat ohjaajat innostumaan, kiinnostumaan sekä koke-

maan tapahtuman niin merkittäväksi, että he lähtisivät järjestämään ryhmänsä tapahtumaan osallistumista?

2 SUOMEN NUORISOSEURAT TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

2.1 Nuorisoseurojen toimintaperiaatteet

Suomen Nuorisoseurojen toiminta-ajatuksena on edistää lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua sekä aktiivista ja vastuullista kansalaisuutta kasvatus- ja harrastustoiminnan kautta. Eri-ikäisten yhdessä toimiminen vahvistaa yhteisöllisyyttä ja yhdenvertaisuutta sekä lisää hyvinvointia. (Suomen Nuorisoseurat 2018f.)

Suomen Nuorisoseurojen (2018f) arvopohja nojaa osallisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Osallisuus tarkoittaa yhteisöön kuulumista ja mukanaoloa. Jokainen voi vaikuttaa yhteiseen tekemiseen ja toimintaan. Nuorisoseuroissa kaikki ovat yhdenvertaisia. Toiminta on avointa ja arvostavaa, ja siihen on helppo tulla mukaan. Yhteisöllisyys on yhdessä toimimista, tasavertaisuutta, yhteisiä kokemuksia ja tekemisen riemua.

Kasvatusnäkemysten mukaan nuorisoseuratoiminnassa kasvaa avoimeksi, osallistuvaksi ja yhteistyökykyiseksi ihmiseksi. Kasvatusnäkemys tuo neljä eri näkökulmaa Nuorisoseurojen toimintaan: yksilön, toiminnan, perheen ja yhteisön. Toiminta tukee yksilön itsetunnon kehittymistä ja sosiaalista vahvistumista. Toimintaan osallistuva oppii tekemällä, ja tiedot ja taidot karttuvat. Mukana olon myötä voi kokea onnistumisen iloa ja osallisuutta. Nuorisoseuratoiminnan tarjoamat harrastukset tukevat kasvua. Tavoitteena on monipuolinen ja laadukas harrastustarjonta. Ohjaajat ovat koulutettuja ja osaavia, ja toiminta on aidosti avointa. (Suomen Nuorisoseurat 2018c.)

Suomen Nuorisoseurojen kasvatusnäkemysten (2018c) mukaan perheille annetaan yhteistä tekemistä, ja vahvistavia vuorovaikutussuhteita. Tarjoamalla kulttuuria arkeen tuetaan myös perheiden kasvatustyötä. Yhteisönä nuorisoseuroista voi saada

ystäviä, kokemusta eri-ikäisten yhdessä toimimiseen sekä yhteisöjen yhteistyöhön. Nuorisoseurat on turvallinen ja suvaitsevainen ympäristö.

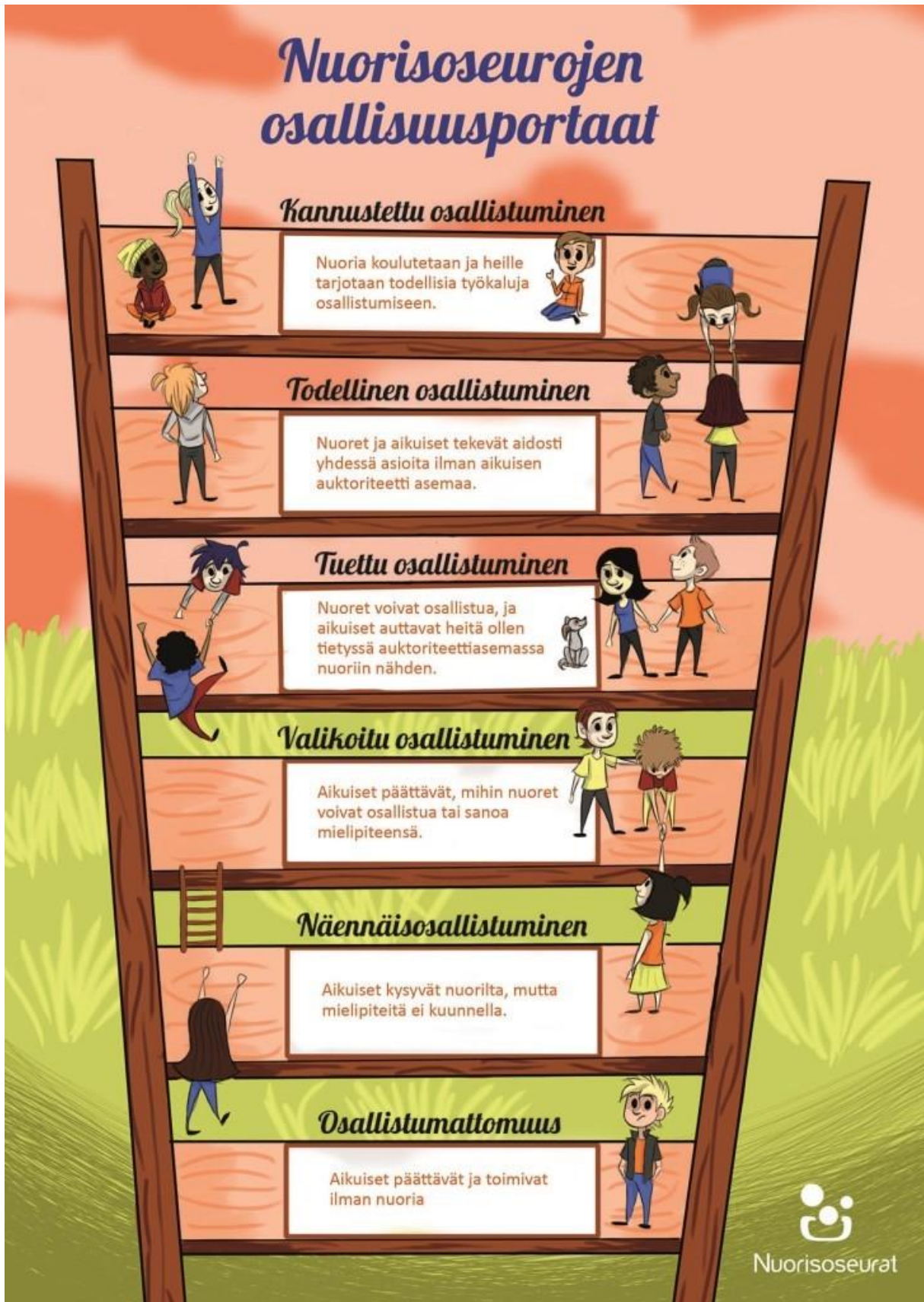
Suomen Nuorisoseurojen (2018d) visiona on olla vuonna 2020 Suomen merkittävin kulttuurisen lapsi- ja nuorisotyön toimija. Nuorisoseurajärjestön strategiassa Nuorisoseurat 2020 järjestön strategiset tavoitteet ovat:

1. Kulttuurinen harrastustoimintamme on laadukasta.
2. Lapset ja nuoret ovat toimintamme keskiössä.
3. Nuorisoseuratyö on tunnettua ja arvostettua.
4. Järjestö rakenne ja resurssit turvaavat toimintamme elinvoimaisuuden.

Kriittisinä menestystekijöinä pidetään osaavia ohjaajia, aktiivisia vapaaehtoistoimijoita, ajantasaista viestintää, toimivaa organisaatiota ja tasapainoista taloutta. Strategiassa Nuorisoseurat 2020 kulttuuri- ja harrastustoiminnasta mainitaan erityisesti kerhotoiminta, joka on monipuolista ja osallistujalähtöistä. Tätä tuetaan järjestön toimesta aktiivisen ohjaajakoulutuksen ja -huollon, tuotettujen aineistojen sekä järjestettyjen valtakunnallisten, alueellisten ja kansainvälisten tapahtumien kautta. (Suomen Nuorisoseurat 2018d.)

Toimintaa ohjaa Nuorisoseurajärjestössä myös kolmivuotishjelma, joka on nimeltään Yhdessä – Kasvua, kasvatusta ja kansalaistoimintaa vuosille 2016–2018. Kolmivuotishjelma jakautuu kolmeen osatavoitteeseen. Kasvatustoiminta ja ohjaajateeman tavoitteena on se, että Nuorisoseurojen harrastustoiminta on laadukasta, tasa-arvoista ja tavoittaa uusia harrastajia. Kansalaistoiminnan ja toimijoiden -teeman tavoite on kiteytetty: Nuorisoseura on haluttu vapaaehtoistoiminnan paikka. Viestinnän kautta kasvuun -teema tavoittelee vuorostaan oman toimintamme merkityksen ja arvon tiedostamista sekä sen kertomista myös muille. Erityisesti kasvatustoiminnan ja ohjaajien -teeman tavoitteen alla olevat toimenpiteet haastavat kehittämään palveluitamme paremmin lasten teatteriryhmiä huomioivaksi. Teeman toimenpiteet ovat: kehitämme uusia toimintamalleja ja ylläpidämme vanhoja; toimintamme on monipuolista maantieteellisesti, iällisesti ja se kattaa useita harrastusaloja; sekä järjestämme seurojen harrastustoimintaa tukevia laadukkaita tapahtumia. (Suomen Nuorisoseurat 2018b.)

Suomen Nuorisoseurat (2018e) on luonut järjestön arvoista osallisuuteen liittyvän Nuorisoseurojen osallisuusportaattasteikon. Kuusi portaisella asteikolla voidaan arvioida toiminnan osallistumismahdollisuuksia nuorisoseuroissa. Visuaaliseen muotoon tehdyn portaikon tavoitteena on auttaa hahmottamaan nuorten näkökulmasta osallisuutta, mutta se toimii muidenkin jäsenistön ikäryhmien, harrastusryhmien sisäisen ja jopa valtakunnallisen järjestön osallisuuden mittarina.

Kuvio 1. Nuorisoseurojen osallisuusportaati (Suomen Nuorisoseurat 2018e)

2.2 Nuorisoseurojen organisoituminen

Suomen Nuorisoseura ry on valtakunnallinen nuorisotyötä tekevä järjestö, jonka valtakunnallinen liitto on perustettu vuonna 1897. Nuorisoseuraliike on jo liki 130-vuotias. Nuorisoseuratoimintaa toteuttavat paikalliset nuorisoseurat ja niiden toimintaa tukevat alueelliset keskusseurat ja aluetoimistot sekä valtakunnallinen liitto. Järjestö tarjoaa kaikenikäisille laadukkaita harrastuksia, kuten tanssia, teatteria, musiikkia, sirkusta ja liikuntaa. Harrastustoimintaa tuetaan tapahtumien ja koulutusten kautta. Järjestön pyrkimyksenä on tarjota kaikille mahdollisuus kulttuurin harrastamiseen, yhteisön aktiiviseksi jäseneksi kasvamiseen ja tekemisen riemun kokemiseen. (Suomen Nuorisoseurat 2018a.)

Suomen Nuorisoseurat eli liitto, alueelliset toimijat ja paikalliset yhteisöt muodostavat yhdessä Nuorisoseurajärjestön. 15 alueellisesta toimijasta kahdeksan on liiton ylläpitämiä aluetoimistoja ja seitsemän itsenäistä keskusseuraa. Suomen Nuorisoseuroihin kuuluu 700 paikallisyhdistystä eli seuraa. Jäseniä järjestössä on noin 40 000. Toimintaan viikoittain osallistuu noin 20 000 harrastajaa. Vuosittain Nuorisoseurajärjestön tapahtumissa vierailee puoli miljoonaa ihmistä. (Suomen Nuorisoseurat 2018a.)

Nuorisoseurajärjestön ylin päätäntävalta on nuorisoseurakokouksella, joka pidetään joka kolmas vuosi. Kokouksessa on edustus oikeus jäsenseuroilla. Kokous päättää kolmen vuoden toiminnasta ja valitsee valtuuston kolmivuotiskaudelleen. Valtuusto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa päättäen toiminnasta ja taloudesta, sekä valiten hallituksen. Hallituksen tehtävänä on nuorisoseurakokouksen ja valtuuston päätösten mukaisesti johtaa toimintaa ja taloutta. (Suomen Nuorisoseurat 2018a.)

Järjestön tukitoimijoita ovat osaamiskeskukset (Suomen Nuorisoseurat 2018a). Tanssin ja tapahtumien, teatterin, harrastustoiminnan tuen ja seuratoiminnan tuen osaamiskeskukset kehittävät järjestön keskeisiä harrastusaloja ja toimintoja yhdessä jäsenistön ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Harrastustoiminnan tuen osana toimii omanaan nuorisoseurojen lastenkulttuurin osaamisverkosto. Teatterinosaamiskeskuksen osana on alueellisten teatteriagenttien verkosto (Saarinen 2015). Tanssin ja

tapahtumienosaamiskeskus on organisoitunut kuulemaan tanssinharrastajia kerran vuodessa kokoontuvassa Kansantanssinkääntöpiirissä. Lisäksi järjestön paikallisella ja alueellisella tasolla kuullaan ohjaajia ja teatteriväkeä. Ohjaajien olohuoneet ovat ohjaajahuollollisia tapaamisia. Teatteriväen tapaamisissa kohtaavat alueiden teatterin harrastajat.

2.3 Lasten teatteritoiminta ja tapahtumat osana organisaatiota

Lasten teatteritoiminta on osa Teatterin osaamiskeskuksen toimintaa. Toisaalta se linkittyy myös Harrastustoiminnan tuen ja lastenkulttuurin osaamisverkoston toimialaa. Tanssin ja tapahtumien osaamiskeskuksen rajapinnassa toimitaan silloin, kun käsitellään lasten teatteritapahtumia varsinkin, jos tapahtumia on tarkoitus järjestää useamman kulttuurisen harrastusalan kesken.

Lasten teatteriryhmä tai -kerho toimii yleensä järjestössä paikallisen nuorisoseuran alaisuudessa. Joitakin ryhmiä saattaa olla myös keskusseuralla tai aluetoimistolla. Paikallisyhdistyksessä lasten teatteriryhmän toiminnasta päättää nuorisoseuran johtokunta. Toisena tärkeänä määrittäjänä ryhmän toiminnassa on ohjaaja tai ohjaajat.

Kokonaisuudessaan järjestömme valtakunnallisten tanssin ja teatterin tapahtumien rakenne on seuraavanlainen. Aikuisia palvelee kansantanssin puolella kolmen tapahtuman kimara: vuorovuosin Tampereella kansantanssitapahtumat Pispalan Sottiisi ja Tanssimania sekä vuosittain Silja Europalla Folklandia kansanmusiikki ja -tanssiristeily. Nuorten ryhmille on luotu jokavuotinen valtakuntaa kiertävä Dääns-kansantanssileiri, ja lasten ryhmät kokoaa joka toinen vuosi Lappeenrantaan Kalenat. Lisäksi lasten ja nuorten kansantanssiryhmät näkevät toisiaan Kalenoiden kanssa vuorovuosin järjestettävissä Tanssiralleissa, jotka ovat kansantanssin katselmuksia. Pispalan Sottiisi tarjoaa toimintaa myös nuorille ja lapsille, vaikka onkin ensisijaisesti aikuisten tapahtuma. (Liite 1)

Taulukko 1.

SUOMEN NUORISOSEUROJEN TAPAHTUMATARJONTA
--

	Teatteri	Tanssi
Lapset	<ul style="list-style-type: none"> • Lasten Kalenat ja Voltti 2017 	<ul style="list-style-type: none"> • Lasten Kalenat ja Voltti 2017 • Tanssirallit • Pispalan Sottiisi
Nuoret	<ul style="list-style-type: none"> • Ramppikuume 	<ul style="list-style-type: none"> • Dääns • Pispalan Sottiisi • Folklandia
Aikuiset	<ul style="list-style-type: none"> • Teatterilaiva 	<ul style="list-style-type: none"> • Pispalan Sottiisi • Tanssimania • Folklandia

Teatterilaiva-harrastajateatteriristeily Silja Europalla kokoaa teatteriharrastajia vuosittain. Satakunnan Kankaanpäässä valtakunnallista nuorisoteatteritapahtumaa Ramppikuumetta on järjestetty jo 22 vuotta. Tapahtuma on tarkoitettu 13–20-vuotiaille. Oma erillistä valtakunnallista lasten teatteritapahtumaa meillä ei järjestössä ole. Lasten teatteriryhmille on tarjottu mahdollisuus osallistua Lappeenrannassa järjestettyyn valtakunnalliseen lasten kulttuuritapahtumaan Lasten Kalenoihin vuosina 2007, 2009, 2013, 2015 ja Voltti 2017 -tapahtumaan. Tämän lisäksi Nuorisoseurajärjestön alueelliset toimijat ovat järjestäneet tapahtumia. Hämeen, Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueella järjestetään vuosittain Kalkkareiden Kulttuurikeikka -tapahtuma, jossa lasten teatteriryhmät ovat yhtenä kohderyhmänä alueen muiden kulttuuria harrastavien lasten ryhmien kanssa. Lapissa järjestettiin vuonna 2017 ensimmäisen kerran Nasta lasten ja nuorten teatteritapahtuma. Tapahtuma sai hyvän vastaanoton ja saa jatkoa tänä vuonna. Saimaan Nuorisoseurat on järjestänyt syksyisin vuodesta 2006 lasten teatteriharrastajille suunnattua Teatterimetakka-tapahtumaa aiemmalta nimeltään Kulttuurikimaraa, joka jakautui muutama vuosi sitten Teatterimetakaksi ja Tanssikimaraksi. (Liite 1)

Taulukko 2.

ALUEELLISET LASTEN TEATTERITAPAHTUMAT

Häme, Satakunta ja Varsinais-Suomi	<ul style="list-style-type: none"> • Kalkkareitten kulttuurikeikka
Lappi	<ul style="list-style-type: none"> • Nasta lasten ja nuorten teatteritapahtuma (uusi tapahtuma)
Saimaa	<ul style="list-style-type: none"> • Teatterimetakka

Nuorisoseuroissa järjestetään teatteritapahtumia, jotka eivät kuitenkaan suoraan ole profiloituneet lasten teatteriryhmille. Pohjois-Savon Kallavalla on pitkät perinteet teatteritapahtumana Kuopiossa. Lisäksi monissa aluetoimistojen ja keskusseurojen tapahtumissa pienillä teatterinharrastajilla on mahdollisuus osallistua muiden harrastusalojen sekä aikuisten ja nuorten mukana tapahtumaan. Luova lava -toimintamuoto on tuonut järjestöömme matalankynnyksen kulttuuriharrastamista päiväleiri- ja kerhotoiminnalla. Päiväleiritoimintaan kuuluu Hetki taiteilijana -esitystilaisuudet. Lisäksi Nuori Kulttuuri -toiminta on siirtynyt juuri Nuorisoseurajärjestön vastuulle. Teatteri, musiikki ja tanssi vuorottelevat vuosittain, joten valtakunnallisia sekä alueellisia teatteritapahtumia 10–20-vuotiaille on tarjolla jatkossa kolmen vuoden välein. Suomen Harrastajateatteriliitto järjestää kahden vuoden välein Spotti lasten teatteritapahtumaa Riihimäellä. Kaikilla nuorisoseurojen lasten teatteriryhmillä on myös mahdollisuus osallistua tähän tapahtumaan. (Liite 1)

2.4 Asiakslähtöisyys ja palvelumuotoilu

Nuorisoseurajärjestön toiminnan keskiössä ovat lapset ja nuoret (Suomen Nuorisoseurat 2018f). Järjestön tuottamat palvelut ovat ensisijaisesti tarkoitettu palvelemaan heille suunnatun toiminnan tarpeita. Millä tavoin toteutettuna palvelut sitten parhaiten palvelevat lasten teatteriryhmiä, niiden ohjaajia ja ryhmäläisiä eli asiakkaita?

Palvelut ratkaisevat jonkin asiakkaan, tässä tapauksessa lasten teatteriryhmän, sen ohjaajan tai ryhmäläisten, ongelman. Palvelut ovat prosesseja, joita voi kokea, mutta ei omistaa. Merkittävää palveluissa on ihmisten välinen vuorovaikutus, erityisesti palveluntarjoajan ja asiakkaan välillä. (Tuulaniemi 2011, 59, 67.)

Jotta järjestö voi tuottaa oikeanlaisia palveluja, on järjestävällä tasolla oltava tahtoa ja tietoa ymmärtää palvelun asiakasta. Vasta asiakkaan tarpeiden, unelmien ja toiveiden ymmärtämisen kautta voidaan löytää oikeanlaiset palvelumuodot asiakkaan tarpeeseen. Parhaimmillaan palvelumuotoja muokataan yhdessä asiakkaan kanssa eikä oletusten perusteella. (Miettinen 2016, 20–21.) Merkittävään on se, ettei mitään palvelua ole olemassa, jollei asiakas ole siinä läsnä ja kuluta sitä (Tuulaniemi 2011, 71).

Asiakkaan ymmärtäminen on tärkeintä palvelumuotoilussa, joka vaatii käyttäjälähtöisyyttä tiiviimpää työskentelyä asiakkaan kanssa (Miettinen 2016, 22–23). Organisaation on ymmärrettävä todellisuutta, jossa asiakkaat elävät ja toimivat (Tuulaniemi 2011, 71). Asiakaskokemuksen eri osa-alueet: toiminta, tunteet ja merkitykset, korostuvat. Palvelunkonseptisuunnittelu ottaa huomioon palvelun arvon, merkityksen ja käyttötavat asiakkaalle. Palvelumuotoilua tehtäessä ihmiskeskeisellä ja käyttäjätietoa hyödyntävällä muotoiluajattelulla on tärkeä rooli. Ajattelun kautta luodaan uudenlaisia luovia ratkaisuja, joihin hyödynnetään empatiaa muita kohtaan, hiljaista tietoa, optimistista halua tarttua haasteisiin ja totutun kyseenalaistamista. (Miettinen 2016, 26–27.)

Palvelumuotoiluprosessi jakautuu Miettisen (2016, 23) mukaan viiteen vaiheeseen: ymmärtämiseen, taustan kartoitukseen, asiakkaan profilointiin, ratkaisujen tuottamiseen ja arviointiin. Tuulaniemi (2011, 127–128) taas jaottelee palvelumuotoiluprosessin hiukan eritavoin, mutta myös viiteen osaan: määrittelyyn, tutkimukseen, suunnitteluun, tuotantoon ja arviointiin. Määrittely jakautuu prosessin aloittamiseen ja esitutkimukseen tavoitteenaan suunnitteluhaasteen määrittely ja kuvaus sekä organisaatioymmärryksen luominen. Tutkimusvaihe kasvattaa asiakasymmärrystä ja tarkentaa palvelun tuottajan strategiset tavoitteet. Suunnittelun kautta pureudutaan ideointiin ja konseptointiin kehittäen vaihtoehtoisia ratkaisumalleja. Toiseksi suunnitteluvaiheen prototyyppi kehittää palvelua testaamalla. Palvelun tuotantovaiheessa pilotoidaan ja lanseerataan palvelu. Prosessin jatkuvan kehittämisen toimintatapaa kuvaa viimeinen vaihe, arviointi, joka jatkuu koko palvelun eliniän läpi. (Tuulaniemi 2011, 130–131.)

Järjestön näkökulmasta palvelumuotoilu auttaa parempiin vuorovaikutussuhteisiin asiakkaiden eli lasten teatteriryhmien kanssa. Antaahan palvelumuotoilu asiakkaalle hänen tarpeidensa ja toiveidensa mukaisen palvelukokemuksen. Palvelumuotoilun kautta voidaan suunnitella uusia tai kehittää jo olemassa olevia palveluita. Erilaisten menetelmien, tarkkailun ja ideoinnin kautta tuotetaan ratkaisuja havaittuihin ongelmiin ja luodaan vaihtoehtoisia versioita palvelusta. (Miettinen 2016, 31.) Palvelun uudelleen muotoilu on avainasemassa, jos organisaation palvelut ovat tehottomia, eivätkä tuota asiakastytyväisyyttä tai kokonaisuudessaan palvelu vaatii uutta potkua (Tuulaniemi 2011, 61). Organisaatio voi haastaa tarjoamaansa palvelua erilaisista näkökulmista. Kuinka hyvin palvelumme vastaa asiakkaiden tarpeisiin? Toimivatko palvelujen jakelukanavat? Kuinka vaivatonta asiakkaan on käyttää palveluita? Millaisia ovat asiakkaiden palvelukokemukset? Onko tarjottu palvelu erottuva, ainutlaatuinen ja mieleenpainuva? (Tuulaniemi 2011, 101.)

Palvelumuotoilu on ennakoivaa. Näin ollen se vähentää epäonnistumisen riskiä, koska palvelu on suunniteltu todellisten tarpeiden pohjalta ja juuri niille, jotka palvelua käyttävät. (Tuulaniemi 2011, 72.) Palvelupolun kautta kuvataan palvelukokonaisuutta, joka sisältää asiakkaan matkan ja kokemuksia palvelun aika-akselilla. Matkaa rytmittävät palvelutuokiot, jotka sisältävät erilaisia palvelun kontaktipisteitä. Palvelutuokio on yksi palvelupolun vaihe esim. palveluun tutustuminen. Palvelutuokion sisällä kontaktipisteitä voi olla useita kuten ihmiset, ympäristöt, esineet ja toimintatavat. Kontaktipisteiden merkittävyys korostuu, jolloin ne voivat olla palvelun mahdollisuus tai haaste. (Tuulaniemi 2011, 78–80.)

3 KOKEMUKSET VALTAKUNNALLISEN TAPAHTUMAN TOIMIVUUDESTA

Lasten Kalenat -tapahtuma on järjestetty Lappeenrannassa vuodesta 1999 lähes joka toinen vuosi. Näitä lapsille suunnattuja valtakunnallisia tapahtumia on tuottanut Suomen Nuorisoseurat yhdessä alueellisen Saimaan Nuorisoseurojen kanssa. On toimittu suunnilleen samalla työnjaolla, vaikka muutokset organisaatiossa ovat vuosien varrella liiton ja piirijärjestön nimikkeitä muuttaneetkin. Vuodesta 2007 alkaen tapahtuman tavoitteisiin on kuulunut palvella myös lasten teatteriryhmiä. Tosin tapah-

tuman ensimmäisenä järjestämisvuonna 1999 Suomen Harrastajateatteriliiton Spotti lasten teatteritapahtuma järjestettiin Kalenoiden kanssa samaan aikaan Lappeenrannassa. Tapahtumasta on pyritty luomaan monitaiteinen, taiteiden välinen järjestön kansantanssin, teatterin ja sirkuksen lasten ryhmiä palveleva kokonaisuus. Tapahtumaan on osallistunut myös kansainvälisiä lastenryhmiä. (Kalevan Nuorten Liitto & Suomen Nuorisoseurat 1999–2015.)

Alkujaan Lasten Kalenat on kuitenkin syntynyt lasten kansantanssiryhmien tarpeesta. Lasten kansantanssiryhmille Lasten Kalenat onkin muodostunut tärkeäksi joka toinen vuosi noin 700 alan harrastajaa kokoavaksi tapahtumaksi. Järjestössämme ei sirkuksen harrastajia ole kovinkaan paljon, ja he löytävät tarvitsemansa tapahtumapalvelut helposti Suomen Nuorisosirkusliiton tapahtumatarjonnasta (liite 1). Täten sirkustointa on tapahtumassa ollut lähinnä työpajatoimintaa ja palvelut esitysmahdollisuuksilla ainoastaan paikallisen Sirkus Tuikun jäseniä. (Kalevan Nuorten Liitto & Suomen Nuorisoseurat.) Saimaan alueen nuorisoseuroilla (Etelä-Karjalassa ja Etelä-Savossa) on lasten teatteriryhmiä ja niissä harrastajia yhtä paljon kuin kansantanssin ja tanssin harrastajia. Esimerkiksi vuonna 2016 alle 18-vuotiaita kansantanssin ja tanssin harrastajia alueella oli 222 ja teatterin harrastajia 223. Tämän takia olemme alueella erityisesti toivoneet pystyvämme palvelemaan myös teatterinharrastajia tapahtumatoinnalla. (Saimaan Nuorisoseurat 2018.)

Teatteriryhmiä on yritetty saada Lasten Kalenoihin erillisten teatterileirien avulla vuosina 2007 ja 2009. Tällöin osallistujia saatiin jonkin verran lähinnä Saimaan alueelta. Muina vuosina teatteriryhmille on luotu mahdollisuus osallistua tapahtumaan samalla tavalla kuin tanssijoille. (Kalevan Nuorten Liitto & Suomen Nuorisoseurat 1999–2015.) Vuonna 2015 Lasten Kalenoissa yritimme rakentaa teatterinnäkökulmaa huomioivamman tarjonnan tapahtumaan. Tapahtumaan luotiin oma teatterin päivä, jolloin teatteriryhmien esityksiä esitettiin katselmuksena koko tapahtuman osallistujille. Silti saimme osallistujia teatteriosuuteen vain kolme ryhmää, ja nekin olivat paikallisia ryhmiä. Valitettavasti teatteria harrastavien lasten määrä kokonaisosallistujamäärään nähden on jäänyt alle 8 % joka kerta vuodesta 2007 alkaen (taulukko 3). Tämä on johtanut siihen, että lasten teatteriryhmien kokemus tapahtumasta on käänntynyt osittain negatiiviseksi. He ovat tunteneet olonsa ulkopuolisiksi, ja harrastus-alansa merkityksen vähäisemmäksi tapahtumassa kansantanssiin nähden. Teatte-

rinharrastajat ovat kuvainnollisesti hukkuneet kansantanssinharrastajien massaan. Tapahtuman tilaisuuksissa on varmasti puhuttu ja tehty suhteessa enemmän asioita, jotka ovat olleet heille outoja ja eivät ole koskettaneet heidän harrastusalaansa. Järjestäjän näkökulmasta tämä ei ole ollut tietenkään toivottava muisto tapahtumasta kotiin vietäväksi. Myös tapahtuman rakenteen muotoutuminen alusta asti ensisijaisesti kansantanssin näkökulmaa ja toimintatapoja palvelevaksi on vähentänyt mahdollisuutta lisätä tai muuttaa sitä teatterillisesti mielekkääksi. (Kalevan Nuorten Liitto & Suomen Nuorisoseurat 1999–2015.)

Taulukko 3.

LASTEN KULTTUURITAPAHTUMIEN OSALLISTUJAT					
Kalevan Nuorten Liitto ja Suomen Nuorisoseurat					
	LASTEN KALENAT				VOLTTI 2017
	Vuosi				
	2007	2009	2013	2015	2017
Osallistujat	898	843	733	646	946
Teatterin harrastajat	52	70	14	34	38
Osuus (noin)	5 %	8 %	2 %	5 %	4 %
Jokaisessa tapahtumassa lisäksi noin 150 talkoolaista ja yleisöä useampi tuhat.					

Samainen kuvio toistui valitettavasti myös Voltti 2017 -tapahtumassa. Vaikka Voltin osatapahtumia Kalenat lasten kansantanssitapahtumaa, Nurtsi nuorisosirkustapahtumaa ja Valokeila lasten teatteritapahtumaa markkinoitiin jokaisen harrastusalan omasta näkökulmasta, jäi lasten teatteriharrastajien osuus hyvin olemattomaksi. Kansantanssijoita tapahtumassa oli 529, sirkuslaisia 379 ja vain 38 teatterilaista. Tuloksen oli toivottu olevan erilainen, tekihän kolme liittoa (Suomen Nuorisoseurat, Harrastajateatteriliitto ja Nuorisosirkusliitto) tapahtumassa vankasti yhteistyötä. (Suomen Nuorisoseurat 2017.)

”Osallistumisen kulttuuri” valtakunnallisiin tapahtumiin on järjestössä aivan erilainen kansantanssin ja teatterin harrastajilla. Kansantanssijat osallistuvat useamman kerran vuodessa erilaisiin tapahtumiin kaukanakin kotipaikkakunnaltaan. Lisäksi he suuntaavat useammin ulkomaisille festivaaleille. Teatteriryhmien osallistuminen on

paljon vähäisempää. Nuorisoseurojen lasten teatteriryhmät eivät osallistu juurikaan Suomen Harrastajateatteriliiton Riihimäellä järjestämään lasten teatteritapahtuma Spottiin, vaikka liittojen jäsenyysuhteet sen täysin mahdollistavat.

Kansantanssin ja teatterin toimintakulttuurissa on paljon eroa. Kansantanssiin liittyvät yhteisesitykset, joissa jopa sadat tanssijat esittävät samaa kauden aikana opeteltua koreografiaa. Tanssin musiikki ja liikkeet yhdistävät rovaniemeläisen ja helsinkiläisen harrastajan ja mahdollistavat saman teoksen valmistamisen. Yhteisesitykset ovat huikaita kokonaisuuksia myös katsottuna. Vastaavaa kulttuuria ei teatterin puolella ole. Jokaisessa teatteriryhmässä valmistetaan usein jopa itse ideoitu tai käsikirjoitettu näytelmä, jonka siirtämistä toiselle paikkakunnalle rajoittaa paikkasidonnaisuus: tilat, lavasteet, tarpeistot, puvut, maskit, valo- ja äänitekniikka. Myös ryhmien kuulemisessa ja osallisuuden toteutumisessa on selkeä ero. Kansantanssin ohjaajilla on jo omat fooruminsa, missä he pääsevät kontaktiin toistensa kanssa ja vaikuttamaan kansantanssitoiminnan kehittämiseen. Teatterin harrastajilla on mahdollisuus vaikuttaa teatteriagenttien välityksellä ja alueellisissa teatteriväen tapaamisissa, mutta lasten teatteritoiminnan hajanaisuus vaatii yhteisiä tapaamisia heille erikseen.

4 IHANTEELLINEN LASTEN TEATTERITAPAHTUMA

4.1 Nuorisoseurojen teatteriryhmille tehty kysely

Suomen Nuorisoseurat toteutti kyselyn järjestön harrastajateatteriryhmille vuoden 2017 aikana (liite 2). Tavoitteena oli koota yhteystiedot kaikkiin järjestön teatteriryhmiin, selvittää millaisia teatteriryhmiä Nuorisoseuroissa toimii ja minkälaisia palveluita nämä tarvitsevat toimintansa tueksi.

Keväällä 2017 tehtiin alkukartoitus, jotta saatiin yhteystiedot jokaiseen nuorisoseuraan, jossa on teatteritoimintaa. Kysely lähettämisen jälkeen toteutettiin soittokierros kaikille sähköpostitse kyselyn saaneille. Syksyllä 2017 tulokset analysoitiin, linjattiin jatkotoimenpiteet ja jaettiin tehtävät. Koonti kyselystä julkaistiin keväällä 2018. Vedin tätä kehittämishanketta. Mukana kyselyn eri vaiheissa olivat Teatterin osaamiskes-

kuksen lisäksi aluetoimistojen ja keskusseurojen toiminnanjohtajat, Suomen Harrastajateatteriliitto ja Opintokeskus Kansalaisfoorumi. (Pasi 2018.)

Liitto lähestyi ensimmäisen kerran suoraan teatteriryhmiä. Menetelmäksi valittiin kysely, koska yhtenä osana oli yhteystietojen kerääminen ja toiminnan kartoittaminen (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 2004, 184; Ojasalo & Moilanen & Ritalahti, 2009, 108). Alkukartoituksen kautta selvisi, että teatteritoimintaa on 173 nuorisoseurassa, joille kysely lähetettiin. Kyselyyn vastasi 71 teatteritoimijaa. Vastausprosentiksi muodostui noin 42 %. Soittokierros tavoitti osan ryhmistä, jotka eivät olleet vastanneet kyselyyn. Suurin osa kyselyyn vastanneista oli nuorisoseurojen puheenjohtajia. Kaikki kyselyn lähettäneet eivät vastanneet kaikkiin kysymyksiin. Osassa nuorisoseuroja toimii useampi teatteriryhmä. Vastauksia ei kuitenkaan saatu jokaisesta ryhmästä erikseen, vaan ryhmien yhteyshenkilöt vastasivat koko toiminnan osalta kootusti. (Pasi 2018.)

Kyselytulosten merkittävimmistä havainnoista johdettiin jatkotoimenpiteitä. Jatkotoimenpiteistä muodostui kymmenen eri teemaa. (Pasi 2018.)

1. Hanketoiminta synnyttämään teatteritoimintaa
Pohjois-Karjalan ja Kainuun alueella ei ole teatteritoimintaa. Tavoitteena on teatterihankkeiden toteuttaminen niillä alueilla.
2. Paljasta hämärä nuorisoseurataustasi
Teatteriryhmistä vain 26 % käyttää nuorisoseura-sanana sisältämää nimeä. Tavoitteena on Nuorisoseurajärjestön näkyvyyden parantaminen teatteritoiminnassamme.
3. Tukea lasten ja nuorten teatteritoimintaan
Lasten ja nuorten omien teatteriryhmien määrä on vähäinen järjestössä. Tavoitteena on tukea lasten ja nuorten teatteritoiminnan käynnistämistä nuorisoseuroissa.
4. Ohjaajat avain onneen
Yli puolet teatteriryhmien ohjaajista on harrastajaohjaajia, joista 65 % on kiinnostunut ohjaajakoulutuksesta. Tavoitteena on järjestää lisää ohjaajakoulutusta.
5. Meidän toiminta – huippu juttu!

Osasta kyselyn vastauksista paistaa oman toiminnan arvostamattomuus. Tavoitteena on nostaa teatteritoimintamme arvostusta.

6. Koulutusmörön voittaminen

Moni teatteriryhmistä ei ole aiemmin osallistunut mihinkään teatterikoulutukseen. Tavoitteena on madaltaa kynnystä osallistua koulutuksiin.

7. Tapahtumatarjonnan kirkastaminen

Kaikki teatteriryhmät eivät olleet tietoisia järjestön teatteritapahtumista. Tavoitteena on teatteritapahtumien tiedotuksen ja markkinoinnin tehostaminen.

8. Tanssitoimintaan mallia teatteritoiminnan ulkoisesta viestinnästä

Teatteriryhmät hyödyntävät markkinointikanavia hyvin. Tavoitteena on saada hyviä käytänteitä myös tanssitoiminnan puolelle.

9. Markkinointiin tukea ja hankkeisiin opastusta

Eniten teatteriryhmät toivoivat järjestöltä markkinointiin tukea ja hankkeisiin opastusta. Tavoitteena on toiveen huomioiminen toiminnan suunnittelussa.

10. Toiveiden lasten teatteritapahtuma

Ihanteellinen lasten teatteritapahtuma on ristiriidassa liiton tarjoaman tapahtuman kanssa. Tavoitteena on lähteä ratkaisemaan ristiriita. (Pasi 2008.)

Kolme järjestön teatteritoiminnan kehittämisen kärjistä on suoraan yhteydessä lasten teatteritoimintaan. Kyselyn pohjalta jatkotoimenpiteeksi nousi lasten ja nuorten teatteritoiminnan tukeminen. Nimenomaan niin, että Suomen Nuorisoseurat järjestää tukitoimia nuorisoseuroille lasten ja nuorten teatteriryhmien perustamiseen. Tavoitteena on myös lasten ja nuorten teatteriohjaajakoulutusten järjestäminen. Toimenpiteisiin velvoittaa jo Nuorisoseurojen toiminta-ajatus sekä strategiset painopisteet ja visio (Suomen Nuorisoseurat 2018d; Suomen Nuorisoseurat 2018f). Lisäksi lasten ja nuorten teatteritoiminnan arvostuksen ja merkityksen korostaminen järjestössä vaatii toimia. (Pasi 2018.)

Toisena jatkotoimenpiteenä on järjestön tapahtumatoiminnan kirkastaminen. Kyselyn vastausten perusteella teatteritapahtumatarjonnan tiedotusta ja markkinointia on lisäävä jäsenistölle. Tällöin teatteriryhmät ovat tietoisempia järjestön tapahtumatarjonnasta ja ryhmien osallistumismahdollisuuksista. (Pasi 2018.)

Lisäksi muutama kyselyn yleisissä tapahtumatoiveissa noussut näkökulma on merkittävä lasten teatteritapahtumia tarkasteltaessa. Tapahtumatoiveissa kaivattiin lisää nuorisoa innostavia ja lapsille suunnattuja tapahtumia. Sekä tapahtuma- että koulutustoiveissa mainittiin tarve kohdata toisten ryhmien kanssa koulutusten tai tapaamisten kautta. Kyselyssä on kolmas lasten teatteritoimintaan liittyvä jatkotoimenpide lasten teatteritapahtuma.

4.2 Tulokset lasten teatteritapahtumasta

Kyselyssä (liite 2) oli erikseen lasten teatteritoimintaa tarjoaville nuorisoseuroille kysymykset ihanteellisesta lasten teatteritapahtumasta. Kysymyksiin päädyttiin siksi, että lasten teatteriryhmät eivät ole osallistuneet liiton tarjoamiin tapahtumiin. Tavoitteena oli tarkentaa lasten teatteriryhmien toiveita lasten teatteritapahtumasta.

Lasten teatteriryhmien kysymyksiin vastasi 22 nuorisoseuraa, joka on noin 31 % kaikista kyselyyn vastanneista teatteritoimintaa tarjoavista nuorisoseuroista. Kyselyyn vastanneista nuorisoseuroista 7 % tarjoaa vain lasten teatteritoimintaa. Lisäksi voidaan laskea mukaan myös ne seurat, jotka eivät välttämättä tarjoa lasten teatteritoimintaa omana ryhmänään, mutta seuran teatteriryhmään pääsee osallistumaan kaikenikäiset. Tällöin kyselyn tulos lasten teatteriharrastamisen mahdollisuudesta nuorisoseuroissa on hiukan korkeampi 39 %. On hienoa, että lapset pääsevät mukaan harrastamaan teatteria sielläkin, missä ei ole välttämättä perustamismahdollisuuksia lasten omalle teatteriryhmälle. (Pasi 2018.)

Lasten teatteritoimintaa tarjoavat nuorisoseurat tulevat Saimaalta (6), Keski-Suomesta (5), Hämeestä (3), Lapista (2), Satakunnasta (2), Etelä-Hämeestä (1), Keski-Pohjanmaalta (1), Pohjois-Pohjanmaalta (1) ja Uudeltamaalta (1). Alueita, joista ei ollut vastaajissa yhtään lasten teatteritoimijaa, ovat Etelä-Pohjanmaa, Kainuu, Kymenlaakso, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Varsinais-Suomi ja Ylä-Savo. Saimaan alueen teatteriryhmien vastausprosentti oli 100 %, mutta esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan vastausprosentti oli vain 17 %. Alueella toimii 23 teatteritoimintaa tekevää nuorisoseuraa. (Pasi 2018.)

Alle puolet kyselyyn vastanneista lasten teatteriryhmistä on osallistunut aiemmin lasten teatteritapahtumaan. Lasten Kalenoihin ja Voltti 2017 -tapahtumiin on osallistunut kaksi ryhmistä. Ramppikuume valtakunnallisille nuorisoteatteripäiville on osallistunut kaksi ryhmää. Tosin Ramppikuume on tarkoitettu 13–20-vuotiaille nuorille. Alueellisiin tapahtumiin Kalkkaritapahtumaan ja Teatterimetakkaan on osallistunut vastaajista kolme. Järjestön ulkopuolisiin tapahtumiin: Suomen Harrastajateatteriliiton Spotti lasten teatteripäiville, Nuori Kulttuurin Teatris-tapahtumaan ja Jyväskylän harrastajateatterikesän Lasten kesän esiintymiseen, on kuhunkin osallistunut yksi nuorisoseuroista. Tärkeimmät syyt osallistumattomuuteen ovat olleet vasta aloitettu toiminta, resursien vähyys, kiire, tapahtumasta kiinnostuneiden vähäinen määrä, toiminnan lyhytaikaisuus, liian suuri ryhmä ja vähäinen tieto.

Kyselyssä luotiin ihannekuvaa lasten teatteritapahtumasta. Ensimmäisenä hahmotettiin lasten teatteritapahtuman pituutta. 17 vastaajista valitsi päivän mittaisen tapahtuman. Kahden päivän pituinen tapahtuma oli viiden vastaajan mielestä ihanteellisin.

Lasten teatteritapahtumalle sopivin hinta oli alle 20 €/hlö. Tätä toivoi yhdeksän vastaajista. Neljän vastaajan mielestä tapahtumaan ei tarvita osallistumismaksua. 20–30 € osallistumismaksun oli valmis maksamaan seitsemän vastaajista. Vain kaksi kannatti 30–50 € osallistumismaksua per henkilö.

Eniten hajontaa vastauksissa oli kysyttäessä välimatkasta omalta paikkakunnalta tapahtumapaikkakunnalle. Yksi vastaajista koki tapahtuman järjestämisen mahdolliseksi ainoastaan omalla paikkakunnalla. Toiselle vastaajalle ei matkalla tapahtumapaikkakunnalle ollut niin väliä. Eniten kannatusta sai alle 100 km päässä sijaitseva tapahtuma. Tätä toivoi 12 vastanneista. Viisi vastaajaa oli valmis osallistumaan tapahtumaan, joka oli 50 km päässä omalta paikkakunnalta. Alle 200 km matkaa tapahtumapaikalle toivoi kolme vastaajista.

Kyselyssä tiedusteltiin lasten teatteriryhmien halukkuutta lähteä tapahtumaan oman esityksen kanssa tai ilman. Kymmenen vastaajista lähtisi tapahtumaan mieluiten lasten teatteriryhmän esityksen kanssa, kun taas vuorostaan 12 ryhmää toivoi voivansa osallistua tapahtumaan ilman esitystä. Kokonaiskuva lasten teatteritapahtumasta on seuraavanlainen.

Kuvio 2. Ihanteellinen lasten teatteritapahtuma (Pasi 2018.)

4.3 Toiveet kohtaa tarjonnan

Alueilta, joissa on jo tapahtumatoimintaa, saatiin eniten lasten teatteriryhmien vastauksia. Saimaan Nuorisoseurat on järjestänyt alueellista Teatterimetakka-tapahtumaa syksyisin vuodesta 2006. Samoin valtakunnalliset Lasten Kalenat ja Voltti 2017 -tapahtumat on järjestetty alueella joka toinen vuosi. Nuorisoseurat Keski-Suomi on myös aktiivinen lasten kulttuurisen harrastamisen kehittäjä. Järjestön uusimpiin toimintamuotoihin kuuluva Luova lava -toiminta on tuotteistettu Keski-Suomessa, josta se vähitellen on levinnyt muualle Suomeen. Hämeessä ja Satakunnassa taas järjestetään Varsinais-Suomen kanssa kiertävänä Kalkkareitten Kulttuuri-keikkaa. Tapahtuma on toiminut alueella yli vuotta. Nuorisoseurat Lappi on järjestänyt vuodesta 2017 alkaen harrastustoimintaa tukevaa Nasta lasten ja nuorten teatteritapahtumaa Rovaniemellä. Alueella on ollut osallistujiltaan rajatumpi tapahtuma aiemmin.

Voi siis olla, että alueen teatteriharrastuneisuus ja -osaaminen ovat jo synnyttäneet nämä kyseiset tapahtumat. Tarve on siis vaikuttanut tarjontaan. Myös teatteritoimintaan kohdistuvat työntekijäresurssit ovat voineet auttaa tapahtumien synnyssä. Toisinpäin ajateltuna tapahtumat ovat voineet myös aktivoida alueen toimijoita teatteriharrastuksen pariin. Tosin jos alueella ei toimi kuin muutama aktiivinen lasten teatteritoimintaa järjestävä nuorisoseura, ei alueellisesta teatteritapahtumasta kannata haaveilla.

Osallistumattomuuden syistä vasta aloitettu toiminta tai toiminnan lyhytaikaisuus kertovat siitä, että tapahtumatoimintaan osallistuminen koetaan vielä liian haastavaksi lasten teatteriryhmän viikoittaisten kokoontumisten lisäksi. Vastaajat tuntevat, että toiminnan tulee vakiintua, ennen kuin ryhmät ovat valmiit lisähaasteisiin. Tosin hanketoiminnassa mukana olleena olen havainnut, että kerhotoiminnan ja tapahtumien aloitus saman kauden aikana voi toimia. Tällöin kokonaisuuden tulee olla hyvin pakeoitu. Kerhotoiminta on etusijalla, ja tapahtumat tukevat sitä. Erityisesti tapahtumat on suunniteltava ryhmätoiminnan ehdoilla.

Resurssien vähyyys tapahtumiin osallistumisen esteenä voi ilmetä ryhmän toiminnassa monellakin tavalla. Voidaan puhua rahallisista resursseista. Silloin tapahtumien osallistumismaksut koetaan liian kalliiksi, tai osallistumismaksujen kasaan saamisen eteen ei olla valmiita tekemään töitä. Vähäiset resurssit voivat kertoa myös aikuisten ihmisten puutteesta. Ei ole tarpeeksi huoltajia. Ohjaajat eivät ehdi, tai kukaan aikuinen nuorisoseurassa ei ole valmis ottamaan tapahtumaan osallistumisen järjestämisestä vastuuta. Jos ryhmä on iso, tarvitaan järjestelyihin aikuisia ja huoltajia useampi. Aikuisiin tai jopa nuoriin verrattuna lasten teatterinharrastaja on erilaisessa asemassa. Aikuinen voi lähteä esimerkiksi järjestön Teatterilaivalle yksin ilman ryhmää, jos hän haluaa. Tiedonkin tapahtumasta hän voi etsiä itse netistä. Mutta kun on kyse lapsesta, väliin tarvitaan useampi aikuinen ennen kuin osallistuminen on mahdollista.

Kiire tapahtumien osallistumisen esteenä voi kertoa tapahtuman osumisesta ryhmän toiminnan kannalta hankalaan ajankohtaan. Toisaalta este voi muodostua toimintaa järjestävien tahojen, aikuisten, ohjaajien tai jopa lasten itsensä omasta kiireestä. Usein aktiiviset seuratoimijat niin kuin aktiiviset harrastajatkin ovat mukana monessa

muussakin toiminnassa. Tapahtuma-ajankohtaa, joka sopisi kaikille ryhmille sekä niiden ohjaajille, huoltajille ja ihan jokaiselle lasten teatteriryhmän jäsenelle, ei varmastikaan ole mahdollista edes löytää.

Tapahtumasta kiinnostuneiden vähäinen määrä tai puute antaa ymmärtää, ettei innokkuutta osallistua ole ollut. Tapahtumasta on kuitenkin tiedotettu lasten teatteriryhmiä. Miten tapahtumat on ryhmille markkinoitu? Onko yritetty luoda yhteinen tahotila tapahtumaan lähtemiseen? Merkittävää järjestön tapahtumien markkinoinnin kannalta on myös kommentti, jossa kerrotaan tapahtumista saadun tiedon vähäisyydestä.

Ei ole tarpeeksi tietoa hankittu/saatu... ...olisi hienoa jos teiltä tulisi joku kertoamaan meille mihin kaikkeen meillä on mahdollisuus osallistua ja mitä tarjontaa on.

On hälyttävää, ettei tieto järjestön tarjoamista palveluista jäsenilleen tavoita kohde-ryhmäänsä. Tämä on toki mahdollista, koska toimintaa ja toimijoita järjestössä on paljon, mutta sisäisen viestinnän kanavien ja markkinoinnin tulisi tavoittaa kaikki järjestön jäsenet tai ainakin harrastusryhmät. Palveluiden selkeyttäminen, keneltä tietoa saa, toiminnan asiakaslähtöisyyden turvaaminen ja viestinkulun helpottaminen kumpaankin suuntaan vaatii jatkotoimenpiteitä. Viestinnän tulisi olla mahdollisimman suoraa. Toteutetun kyselyn alkukartoituksessa saatiin yhteystiedot vasta kaikkiin teatteritoimintaa järjestäviin nuorisoseuroihin. Seuraava askel olisi saada kootuksi jokaisen lasten teatteriryhmän ohjaajan tiedot sisäisen viestinnän käyttöön. Tällöin päästään vielä lähemmäs harrastajaa. Juha Tuulaniemi (2011, 78–83) mainitsee palvelua kulluttavat ihmiset yhtenä tärkeänä kontaktipisteenä palvelupolun palvelutuokioissa. Palvelumuotoiluprosessin synnyttämä palvelupolku turvaa asiakaslähtöisyyden lasten teatteritoiminnassa.

Nuorisoseurojen lasten tapahtumien tuotannoissa mukana olleena tiedän vastaajissa olevan enemmänkin tapahtumiin osallistuneita nuorisoseurojen lasten teatteriryhmiä. Lisäksi vastanneissa on ryhmiä, jotka ovat osallistuneet yhden tapahtuman sijaan useampaan tapahtumaan järjestössä. Kaikkia osallistumisia ei siis ole vastauksissa mainittu. Tämä havainto tukee sitä päätelmää, että järjestön tapahtumatoimintaa on

kirkastettava, jotta osallistuneet tiedostavat tarjonnan ja uudet osallistujat löytävät tiensä tapahtumiin.

Kyselyn perusteella ihanteellisin vaihtoehto lasten teatteritapahtumalle on yksipäiväinen tapahtuma, jota kannatti kyselyn vastaajista 77 %. Tapahtuman pituus voi jo rajoittaa osallistujia monestakin syystä. Lasten teatteriryhmissä voi olla osallistujia, jotka eivät ole koskaan ennen majoittuneet tapahtumissa. Osa voi olla jopa ensimmäistä kertaa yöstä poissa kotoa vanhempien tai muiden tuttujen aikuisten luota. Tämän takia useamman päivän tapahtumat saattavat olla jopa liian jännittäviä.

Ihanteellisen lasten teatteritapahtuman osallistumismaksu oli 20 €. Ovatko mahdolliset osallistujat tietoisia, mistä kaikista osa-alueista tapahtuman osallistumismaksu muodostuu? Hintatoive on kuitenkin selkeästi suhteessa tapahtuman keston. On realistista ajatella, että tapahtuman hintakaan ei ole kovin korkea, koska tapahtuman pituudeksi toivottiin suuremmaksi osaksi vain yhtä päivää. Toisaalta Parantainen (2005, 116; 2014, 88) korostaa, ettei palvelulla tai tuotteella ole oikeaa hintaa. Asiakaskyselyn perusteella muodostettu arvio sopivasta hinnasta saattaa vaihdella paljonkin. Maksuherkkyyteen ja maksuvalmiuteen vaikuttaa kulloinenkin vastaamishetki. Kyselyn jälkeen jonain muuna hetkenä voi tulos olla toinen.

Suomessa ei ole paikkaa, joka toimisi niin pääkaupunkiseudun kuin Lapin lasten teatteriryhmille toivotun alle 100 km päässä. Onko siis täysin mahdotonta suunnitella edes yhtä valtakunnallista lasten teatteritapahtumaa? Muodostuuko matka lopulta suurimmaksi esteeksi osallistumiselle? Lavasteiden, tarpeistojen sekä osallistujien siirtäminen on aika urakka tapahtumapaikalle toiselle puolelle Suomea?

Osallistuminen tapahtumaan oman esityksen kanssa tai ilman jakoi kyselyyn vastaajien mielipiteet kahtia. Osallistuminen tapahtumaan esityksen kanssa on paljolti kiinni ohjaajasta. Varsinkin, jos ryhmällä on ammattiohjaaja, jonka palveluista nuorisoseura maksaa. Tällöin voi tapahtumaan osallistuminen tuntua liian kalliilta. Ohjaaja voi olla estynyt muualla tehtävien töiden takia. Tapahtumaan kuitenkin pitäisi olla helppo osallistua. Voisiko tapahtumaan osallistua joko esityksen kanssa tai ilman?

Vertaan seuraavaksi ihanteellisen lasten teatteritapahtuman vastauksia siihen, millaista tapahtumamallia valtakunnallisesti lasten teatteriryhmille on tarjottu. En käsittele alueellisia tapahtumia. Lasten teatteriryhmille on tarjottu yhteistä tapahtumaa muiden taiteen alojen kanssa. Viimeisin tapahtumista oli Voltti 2017 Lappeenrannassa, joka oli pituudeltaan torstaista sunnuntaihin 8.–11.6.2017. Tapahtuman osatapahtumista Valokeila lasten teatteritapahtuma oli erityisesti suunnattu lasten teatteriryhmille. Tapahtuman hinta oli 135 €. Tapahtumasta tarjottiin kylläkin kuperkeikkapäiväpakettia hintaan 40 €. Paketti oli kuitenkin tarkoitettu vain alle kouluikäisille. Tapahtumaan haettiin alun perin lasten teatteriryhmiä oman esityksen kanssa, mutta lopulta siihen sai osallistua myös ilman esitystä.

Koska tapahtumaan sisältyy yöpymistä kolmen yön verran, nostaa tämä ensikertalaisilla varmasti kynnystä osallistua. Tapahtuman sijoittuminen torstain ja perjantain ajalle, voi estää huoltajia osallistumasta. Kesäkuun alkupuolella moni huoltajista on vielä töissä. Toisaalta valtakunnalliseen tapahtumaan tullaan usein pitkästä matkasta, jolloin matkustukseen käytetty aika tuntuu yksipäiväiseen tapahtumaan nähden liian pitkältä.

Tarjotun valtakunnallisen tapahtuman osallistumismaksu on yli kuusinkertainen lasten teatteritapahtuman alle 20 € ihanteelliseen hintaan nähden. Lappeenranta sijaitsee Suomen itärajan tuntumassa. Tapahtumapaikkana se ei ole lähellä, alle 100 kilometrin päässä, kuin Etelä-Karjalasta saapuville lasten teatteriryhmille.

Lasten kansantanssiryhmille matkat eivät ole olleet aiempina vuosina ongelma. Voltti 2017 -tapahtuman kaukaisimmat kansantanssiryhmät tulivat Sodankylästä Lappeenrantaan. Sirkusryhmien joukossa oli tulijoita vieläkin kauempaa Enontekiöltä asti. Tosin Nurtsin osallistujat olivat pääosin nuorisoiikäisiä. Jos samaa ikäluokkaa teatteriharrastajissa verrataan, on Kankaanpään Ramppikuume-tapahtumassa useasti ollut nuorisoteatteriryhmiä Kittilästäkin asti.

Osallistuminen tapahtumaan oman esityksen kanssa tai ilman on jakanut mielipiteitä myös aiemmin järjestetyissä tapahtumissa. Leirimuotoisen tapahtuman yhteydessä on toivottu esiintymismahdollisuutta. Kun tapahtumaan osallistumiseen on luotu katselumuotoinen rakenne, on toivottukin osallistumista ilman esitystä.

Kyselyn vastausten perusteella muodostettu lasten teatteritapahtuman ihannekuva on jokaiselta osa-alueeltaan ristiriidassa aiemmin tarjottuihin tapahtumiin. Lasten Kallenoiden ja Voltti 2017 -tapahtumien tarjoaminen Nuorisoseurojen lasten teatteriryhmille on perustunut varmasti hyvään tarkoitukseen sekä tapahtumasta aiemmin saattujen kansantanssiryhmien positiiviseen palautteeseen. Se ei ole kuitenkaan perustunut siihen, mihin sen ensisijaisesti pitäisi perustua, lasten teatteriryhmien tarpeeseen ja toiveeseen.

5 KUINKA RATKAISTA RISTIRIITA

5.1 Keinot juurisyyn ratkaisemiseen

Ensimmäisenä ratkaisuideana ristiriitaan oli ajatus lähteä suunnittelemaan kyselyn vastausten pohjalta tapahtumakäsikirjoitusta uudelle lasten teatteritapahtumalle. Se olisi ollut kuitenkin hätiköintiä. Kyselyn tuloksethan ensisijaisesti haastavat meidät järjestössä lasten teatteritapahtuman ongelmien juurisyyn äärelle.

Juurisyyllä tarkoitetaan jokaisen ongelman takana olevaa syytä. Ongelman perimmäinen lähtökohta eli juurisyyn on selvitettävä ja käynnistettävä toimenpiteet ongelman poistamiseksi. Näin ongelma ja siitä johtuneet oireet eivät toistu yhä uudelleen ja uudelleen, ja ”ei toivottu tilanne” poistuu. (Kentta 2016, 15.) Juurisyyn voivat olla niin teknisen kuin ihmisten toiminnan tai päätösten aiheuttamia. Juurisyynanalyysi on osa ongelmaratkaisuprosessia ja jatkuvaa palvelun parantamista. Analyysi pyrkii vastaamaan erityisesti kysymykseen miksi. (Kentta 2016, 16–17.) Juurisyynanalyysiä on käytetty tuotantotaloudessa ja teollisuudessa jo pitkään. Nykyään sitä on alettu hyödyntää myös palveluiden, hallinnon ja toimistojen arjessa toimintaa ja tuottavuutta parantamaan. (MCS 2018.)

Lasten teatteritapahtumaan ryhmien osallistumattomuus on muodostunut ongelmaksi. Oireena ongelmasta voisi pitää esimerkiksi sitä, etteivät lasten teatteriryhmät kohtaa toisiaan, tai Nuorisoseurojen tapahtumapalvelut eivät tavoita lasten teatteriryh-

miä. Seuraavana syy-seurausketjussa, ongelmasta astetta syvemmälle, on ensimmäisen tason syyt. Näitä ovat esimerkiksi sisäisen viestinnän ongelmat, se etteivät lasten teatteriryhmät ole saaneet tietoa tapahtumasta, tapahtuma on liian kallis, ajallisesti liian pitkä tai liian kaukana lasten teatteriryhmän osallistua. Juurisyy toimintakulttuurissamme Nuorisoseuroissa on lasten teatteritoiminnan osalta vääränlainen lähtökohta toiminnan suunnitteluun. Tapahtumia lasten teatteriryhmille on suunniteltu vahvasti organisaatiossa ylhäältä alaspäin, oletukseen pohjautuen ja kysymättä itse lasten teatteriryhmiltä heidän oikeasta palvelutarpeesta. (Kentta 2016, 16.)

Suomen Nuorisoseurojen (2018e) osallisuuden portaiden asteikolla ei tilanteessa päästä kipuamaan kovinkaan ylös. Kysely on antanut ensimmäisen osallistumisen mahdollisuuden. Näennäisosallistumisen sijaan lasten teatteritoimijoille tarjotaan mahdollisuus osallistua oikeasti silloin, kun toimijat otetaan mukaan suunnitteluun. Tällöin osallisuusportaita on helppo nousta korkeammallekin tasolle ja oppia menneistä.

Nuorisoseurajärjestön osallisuuden arvon lisäksi yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys haastavat järjestöä tilanteessa tarttumaan syvällisempien syiden ratkomiseen. Yhdenvertaisuuden nimissä myös lasten teatteriryhmille on annettava mahdollisuus kehittää heidän näkökulmastaan parhaat palvelumuodot, ja tietenkin yhdessä heidän kanssa, yhteisöllisesti. Parhaimmillaan tilanne voi kasvaa strategisesti kehittämään toimivampaa organisaatiota, jonka keskiössä ovat oikeasti lapset ja nuoret. Toisaalta kolmivuotishjelmaan linjatut uusien toimintamallien kehittäminen, laadukkaiden tapahtumien järjestäminen ympäri Suomea ja eri harrastusalojen palveleminen antavat oikeutuksen lähteä hakemaan syvempää ymmärrystä lasten teatteritoiminnan tarpeista. (Suomen Nuorisoseurat 2018b, 2018d, 2018f.) Myös asiakaslähtöisyys ja palvelumuotoilu näkökulmina tukevat päätelmää asiakasymmärryksen kasvattamisesta (Miettinen 2016).

Tilanteen ratkaisua ja asiakasymmärryksen kasvattamista lähdettiin hakemaan yhteisöllisten ideointityöpajojen kautta. Yhteisöllisissä ideointipajoissa toteutui järjestön arvot: yhteisöllisyys, osallisuus ja yhdenvertaisuus. Tavoitteena oli lisätä ymmärrystä lasten teatteritoimijoiden tarpeista ja tarkentaa hyvän teatteritapahtuman ominai-

suuksia. Työpajojen vetäjiksi haettiin kuitenkin opinnäytetyöstä ulkopuoliset henkilöt, jottei oma näkökulmani ja jo saadut tulokset heijastu liikaa työpajojen sisältöön.

5.2 Yhteisölliset ideointityöpajat Klaukkalassa ja Imatralla

Työpajat järjestettiin Klaukkalassa ja Imatralla huhtikuussa 2018. (liite 3) Työpajoihin osallistui lasten teatteriryhmien ohjaajia, jotka olivat itse myös nuoria. Työpajojen vetäjinä toimivat järjestön teatteriagentit Tanja Hietakangas (Klaukkala) ja Sami Sivonen (Imatra). Teatteriagentit ovat järjestön tiivis teatteritoimijaverkosto, joka muodostuu vapaaehtoisista alueillaan aktiivisesti toimivista teatteritoimijoista. Teatteriagentti-verkosto toimii kehittämisverkoston tavoin. Tämän takia heidän joukostaan oli mielekästä hakea toimintaa kehittävän työpajan vetäjiä. (Saarinen 2015, 12–15.)

Teatterityöpajan ohjeistus (liite 3) antoi teatteriagenteille taustatietoa kyselyn vastauksien havainnoista. Lisäksi oli vinkkejä yhteisöllisen ideoinnin toteuttamiseen. Agentit saivat kuitenkin vapaat kädet ideointien suunnitteluun. Työpajat toteutettiin hyvin erilaisissa tilanteissa. Klaukkalan paja oli toisen tapahtuman osana. Imatran pajaan kokoonnuttiin varta vasten.

Klaukkalan Nuorisoseuran Teatteri Roinelassa toimii useita lasten teatteriryhmiä. Nuorisoseuran erityispiirteenä on se, etteivät he ole aiemmin osallistuneet Nuorisoseurajärjestön Lasten Kalenat tai Voltti 2017 -tapahtumiin. He ovat kuitenkin olleet Suomen Harrastajateatteriliiton järjestämässä Spotti-tapahtumassa Riihimäellä. Lisäksi he ovat itse järjestäneet jo useamman vuoden seuran omaa teatteritapahtumaa keväisin. Klaukkalan Nuorisoseura toimii Nurmijärvellä Uudellamaalla.

Klaukkalan työpaja toteutettiin nuorisoseuran teatteritoimikunnan kokouksen yhteydessä. Työpajan menetelmänä teatteriagentti Tanja Hietakangas käytti ideariihettä. Aiheena oli hyvä teatteritapahtuma. Osallistujat kirjoittivat lapuille ideoita siitä, millainen on hyvä teatteritapahtuma. Lisäksi keskusteltiin aiheesta. Osallistujina oli seitsemän lasten teatteriryhmien ohjaajaa. Klaukkalassa toimi samana viikonloppuna leiri nuorille, joilta teatteriagentti kyseli myös hyvän teatteritapahtuman ominaisuuksia.

sia. Vastauksissa annettiin lähinnä palautetta meneillään olevasta leiristä, joten ne jätettiin pois analyysistä.

Kuva 1. Klaukkalan työpaja, kuvaaja Tanja Hietakangas

Vuoksenniskan Nuorisoseuran IRTI-teatterissa toimii myös useita lasten teatteriryhmiä. Erityispiirteenä on, että nuorisoseura ja sen ryhmät ovat osallistuneet useasti erilaisissa rooleissa naapurikaupungissa Lappeenrannassa järjestettyihin Lasten Kalenoihin ja Voltti 2017 -tapahtumiin. Nuorisoseura ei itse järjestä omaa tapahtumaa, eivätkä lasten teatteriryhmät välttämättä valmista esityksiä joka kevät. Vuoksenniskan Nuorisoseura toimii Imatralla Saimaan alueella.

Imatran työpajan veti teatteriagentti Sami Sivonen. Työpaja järjestettiin muusta viikoittaisesta toiminnasta erillisenä. Työpaja sisälsi lämmittelyharjoituksen, jonka tavoitteena oli vapauttaa tunnelmaa ja luoda hyvä ilmapiiri. Tämän jälkeen työpajaan osallistujat tekivät pienryhmissä kolme demoa, jotka videoitiin. Ensimmäinen demo oli Muisto teatteriharrastamisen aloittamisesta, joka johdatteli lasten teatteritoimintaan. Toinen demo oli fyysinen ja puheeton aiheesta SOME. Kolmannen videon ohjeistuksena oli: ”Edellinen demo on valittu mukaan teatteritapahtumaan. Suunnitelkaa, millainen tuo tapahtuma on? Esitelkää tapahtuma selfievideolla.” Työpaja päättyi ideariihen hyvästä teatteritapahtumasta ja loppurinkiin palautteineen. Osallistujina työpajassa olivat 13 lasten teatteriohjaajaa Vuoksenniskan Nuorisoseurasta.

Kuva 2. Imatran työpaja, kuvaaja Sami Sivonen

5.3 Ideointityöpajojen tulokset

Työpajat määrittivät hyvän teatteritapahtuman koostuvan osallisuudesta, yhdessä tekemisestä erityisesti ryhmän merkitystä korostaen ja hyvästä yhteishengestä. Tapahtumasta löytyy teatterillisiä elementtejä, mutta tapahtuman sisältö on ennen kaikkea monipuolinen. Tapahtumaan on matala osallistumiskynnys. Tapahtumaan on helppo osallistua, eikä välttämättä tarvitse olla omaa esitystä. Ilmoittautumiseen ei liity paperirumbaa, eikä tapahtumaan tarvitse lähettää ennakkovideoita. Siellä ei ole pääsykokeita, ja haku aika on vasta lähellä tapahtumaa. Osallistuminen on ilmaista tai ainakin edullista.

Teknisesti tapahtuma on hyvin suunniteltu, mikä näkyy järjestelyjen sujuvuutena, toimivuutena ja huomioivuutena. Kohderyhmä sekä markkinointi ja tiedotus ovat sel-

keitä. Ohjelma on suunniteltu mielenkiintoiseksi. Toimintaa ohjaavat hyvät vetäjät. Tapahtuman sijainti ja tilat ovat toimintaan nähden sopivat, ja tapahtuma on lähellä. Tapahtumassa saa hyvää ruokaa.

Lasten teatteritapahtuma on itseä kehittävä ja mahdollisesti jopa kansainvälinen. Tapahtumassa on vapaus ilmaista itseä, saa heittäytyä ja toisaalta rentoutua. Ohjelma on jännittävää, ja ilmapiiri on kannustava. Katsojat vaikuttuvat esityksistä. Tapahtumasta saa itselle jotakin. Siitä kehkeytyy muisto, joka säilyy pitkään.

Kuva 3. Klaukkalan ideariihen Hyvä teatteritapahtuma, kuvaaja Tanja Hietakangas

Imatran työpajassa tehtiin kolme teatteritapahtumademoa.

Teatterifestarit on nelipäiväinen 13–20-vuotiaille suunniteltu kesällä järjestettävä tapahtuma. Ohjelma sisältää ”huikkeen hienot” avajaiset ja päättäjäiset, tapahtumaan valitun teeman mukaisia esityksiä, paljon erilaisia työpajoja: tanssia, musiikkia, muitakin esiintyviä taiteenmuotoja, diskon ja uv-maalibileet. Tapahtuma järjestetään todella isossa teltassa, ja majoitus on myös teltoissa. Festaripakettiin kuuluu paljon hyvää ruokaa. Hinnaksi tapahtumalle tulee 234,60 €/hlö.

Nuorten mediasyrjintä tapahtuma kestää päivän, ja tarkoitettu nuorille. Tapahtuma on kiusaamisvastainen. Tapahtuma alkaa kello 18.00 kahvihetkellä. Kello 18.15 on tervetulotoivotus, puhe mediasyrjinnästä, miten sitä voidaan ehkäistä.

Teema siis suvaitsevaisuus ja kiusaaminen. Ohjelma jatkuu tanssiesityksellä, yhteistoiminnalla ja teatteriesityksellä, jotka kaikki käsittelevät mediasyrjintää.

Nuorten juttu tapahtumassa uudet tyypit esittelee kuumimpia trendi äppsei. Ei abbeisi, vaan äppsei. #fabäpps Tapahtumapaikalta löydät #nuortenjuttu kuva-seinän palopoistumiseseinän luota. Julkaise kuva lemppari äppsissä niin voitat Samsung A8 kännykän. Tapahtuman puolella välissä teatteriryhmä ”lit(liekki - kuvio)” esittää kevätesityksensä #tsickbling! Muista myös käydä napostelemassa Fazerin upouusia emoji-karkkeja. #sponsoredbyfazer #blessed Musiikista vastaa DJ S.O.S. Be there or be nelio #nuortenjuttu.

Tapahtumat olivat selvästi suunnattu yli 13-vuotiaille, eivätkä olleet niinkään lasten tapahtumia. Työpajaan osallistuneet nuoret ohjaajat olivat suunnitelleet tapahtumat itsensä ikäisille. Imatran pajasta kerättiin osallistujilta kirjoitettu palaute. Työpaja sai sisällöltään hyvää palautetta. Ideointi koettiin helpoksi. Muisto teatteriharrastuksen aloittamisesta nostatti osallistujissa paljon tunteita. Samoja tunteita nuoret ohjaajat havaitsevat nykyään omien ryhmiensä jäsenissä. Työpajaan osallistuneet eivät olleet aiemmin tehneet vastaavaa harjoitusta. Palautteen joukossa oli teatteritapahtuman ideointiin liittyviä ajatuksia.

*...vitti ois hienoo jos ois Nuorten teatteritekijöiden festari kesällä täynnä teatteria...
 ...pitäisi osallistua enemmän tapahtumiin...
 ...oman ikäinen seura ympäri Suomea...
 ...olisi kiva jos teatteritapahtumia järjestettäisiin enemmän...
 ...suunnittelussa on hyvä näkyä ryhmäläisten & ohjaajien yhteistyö ja kannustus = molemminpuolinen vuorovaikutus...*

Työpajaan osallistujat innostuivat ideoinnista ja kipinä tapahtumaan osallistumisesta syttyi. Suurin osa teatteritapahtumiin liittyvästä palautteesta noudatteli hyvän teatteritapahtuman ideoinnissa nousseita teemoja. Selkeys korostui. Kriittistäkin pohdintaa oli joukossa.

*...Teatteritapahtumalta vaaditaan ihan hirveesti kaikkee. Huh...
 ...Leirit ja tapahtumat voi olla kivoja mut niihin osallistuminen tuntuu nii hankalalta ja työläältä...
 ...olis ollu hyvä teatteritapahtuma, aikataulullisesti huono näin mie luulen...*

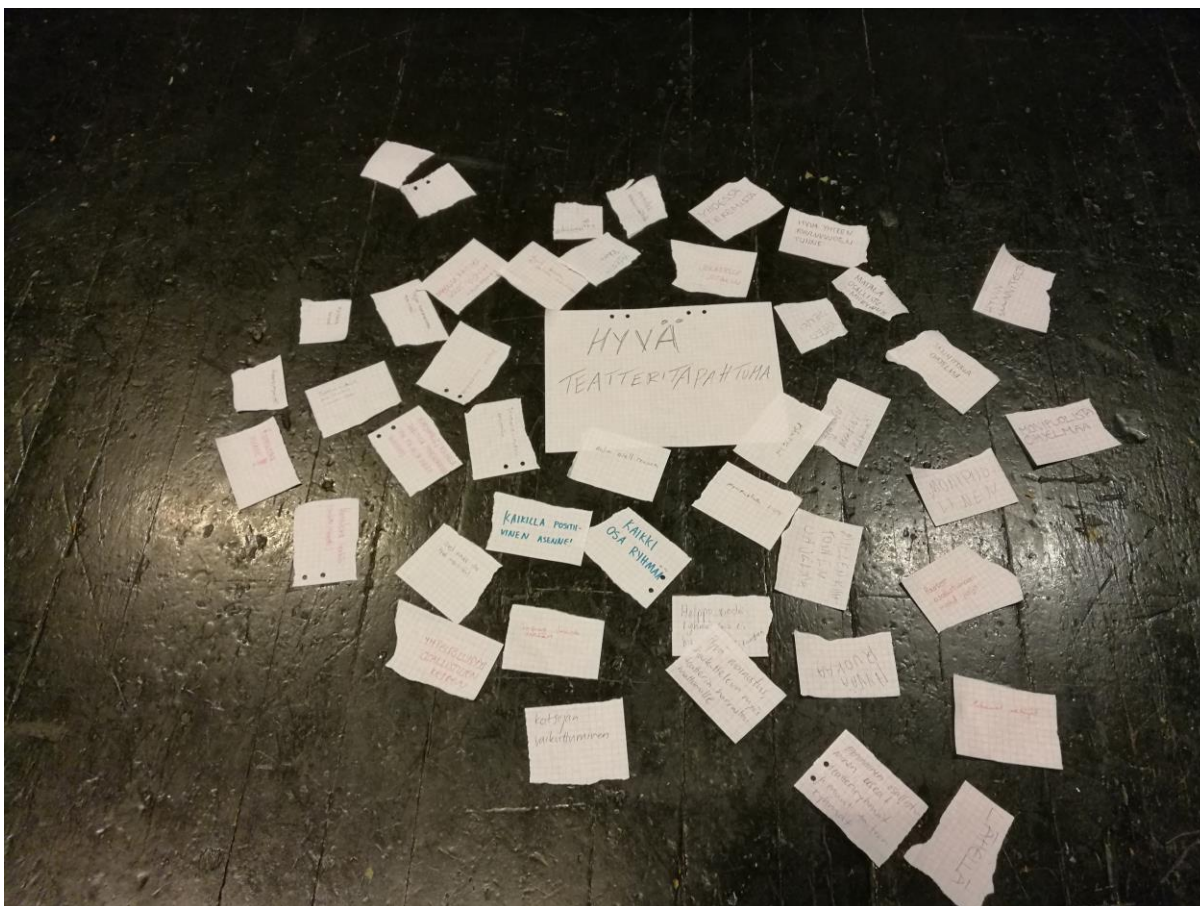
Osallistujat ymmärsivät toiveidensa paljouden. Toisaalta vastaukset kertovat kuinka paljon työtä ryhmän kanssa tapahtumaan osallistuminen vaatii. Osallistuminen voi

myös kariutua aikataulullisiin ongelmiin. Teatteriagentit kirjasivat myös työpajojen keskusteluista nousseita havaintoja, jotka liittyivät hyvää teatteritapahtumaan.

Taulukko 4.

TEATTERIAGENTTIEN HAVAINNOT TYÖPAJOISTA	
Klaukkalan työpaja teatteriagentti Tanja Hietakangas	Imatran työpaja teatteriagentti Sami Sivonen
<ul style="list-style-type: none"> • Tapahtuma olisi ilmainen tai edullinen. • Sinne ei tarvitsisi lähettää ennakko videoita. • Tapahtumassa olisi ohjaajille omia työpajoja. • Lapsille työpajoja. • Tapahtuma olisi lähellä tai sinne pääsisi helposti julkisilla. • Tapahtuma ei olisi kilpailu. • Ulkopuolisten osallistuminen Klaukkalan omaan teatteritapahtumaan jakoi mielipiteet kahtia. Tapahtumassa yhden ulkopuolisen esityksen vierailu voisi toimia. • Nuorten ideointi muuttui lähinnä käynnissä olevan leirin palautteen annoksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Syys-lokakuu hyvä ajankohta. • Tammi-maaliskuu hyvä ajankoh- ta. • Vähemmän paperitöitä liittyen ta- pahtumaan ilmoittautumiseen. • Kevätfestari, joka kokoaa esityk- siä yhteen kevätkauden lopulla. • Matala osallistumiskynnys ”pitää olla hyvä esitys”. • Mainostus niin että kaikki ymmär- tää – selkeä informaatio. • ”Onko mainittujen asioiden lisäksi jotain vaikeampaa luvassa?” • Teatterimetakka muodostunut tu- tuksi ja helpoksi. • Vieraus tapahtumia kohtaan: ”Mi- tä tää on?” • ”Pitää olla esitys, että voi tapah- tumaan osallistua.” • Järjestäjästä tuttavallisempi en- nen kuin suuren suurta tapahtu- maa tekemään.

Havainnoissa toistuu hyvän teatteritapahtuman ideoinnin tuloksia. Toisaalta niissä on tarkennettu hyvän tapahtuman ajankohtaa. Järjestävän tahon tuttuus sekä tapahtu- man selkeys korostuu.

Kuva 4. Imatran ideariihen Hyvä teatteritapahtuma, kuvaaja Sami Sivonen

5.4 Ideoinnista tulevaisuuden mahdollisuuksiksi

Työpajat eivät olleet yhteydessä toisiinsa. Silti niiden vastaukset olivat hyvin samankaltaisia. Ideoinnin tuottamat hyvän teatteritapahtuman elementit ovat järjestön arvojen mukaista toimintaa. Yhteisöllisyys, osallisuus ja yhdenvertaisuus näkyvät vastauksissa. Yhteenkuuluvuuden tunne, niin että kaikki on osa ryhmää ja positiivinen ilmapiiri poistaa osallistumista estävää pelon tunnetta. Lisäksi tapahtuman järjestäjän tuttuuteen tulee kiinnittää huomiota, koska se luo osallistujille turvallisuuden tunnetta. Järjestön sisäinen tietous on tässä avain asemassa: keitä me ollaan, mihin me kuulumme ja mitkä tahot palvelevat juuri meitä. Parhaimmillaan mahdollisuus osallistua yhdessä hyvällä porukalla juuri meille tarkoitettuun ja meitä varten järjestettyyn tapahtumaan, kutsuu osallistumaan.

Teatteritoiminnan toivotaan tapahtumassa pelkän näyttelemisen lisäksi antavan kehittävää palautetta esimerkiksi raadilta, haasteita esimerkiksi valtakunnallisen yhteisprojektin muodossa ja erilaisia esityksiä. Palautetta toivotaan, vaikkei tapahtumaan osallistumiselle haluta esityksen valmistamispakkoa tai kilpailullista luonnetta. Ohjaajien vertaisarviointi ja yleisöpalautte yhdessä voisivat toimia tapahtumassa, eikä kilpailullista asetelmaa tarvitsisi tällöin korostaa. Aiempiin valtakunnallisiin tapahtumiin on yritetty ideoida yhteisprojektia lasten teatteriryhmille siinä kuitenkaan onnistumatta. Ehkä toteutusmuotoa on haettu liiaksi tanssinyhteisprojektien kautta. Teatteri sanelee omat ehtonsa toteutukselle, mutta tuo myös omat mahdollisuutensa. Imatralaisten vastauksissa toivotaan tapahtumaan enemmän niin teatteriesityksiä kuin teatteriryhmiä muiltakin paikkakunnilta. Toive kuvastaa tilannetta, joka aiemmissa tapahtumissa on valitettavasti muodostunut. Teatteritoiminta on ollut ns. lapsipuolen asemassa valtakunnallisissa tapahtumissa, joihin IRTI-teatterilaiset ovat osallistuneet.

Eniten tapahtumalta toivottiin monipuolisuutta: erilaisia teatteriesityksiä, monipuolista toimintaa, ohjelmaa ja työpajoja. Jokaiselle jotakin sekä kaikille ja kaikenikäisille on kuitenkin ristiriidassa toisen toiveen, kohderyhmän selkeyttämisen kanssa. Toisaalta kohderyhmän rajaaminen esimerkiksi alle 13-vuotiaisiin lapsiin ja heidän ohjaajiinsa auttaa suunnittelua. Vaikka tapahtuma onkin tarkoitettu lasten teatteriryhmille, voi työpajoissa olla monenlaista tekemistä, ja teatteriesitysten lisäksi ohjelma sisältää myös oheisohjelmaa.

Lasten teatteritapahtumaan osallistumisen tulisi olla helppoa. Osallistumattomuus aiempiin tapahtumiin voi olla lähtöisin korkeasta osallistumiskynnyksestä, ennakkoon lähetettävistä materiaaleista, ilmoittautumiseen liittyvästä paperirumbasta ja sen aikaisesta ajankohdasta. Näiden esteiden poistaminen helpottaisi ohjaajia viemään lasten teatteriryhmiä tapahtumiin. Tapahtuman voi suunnitella niin, että osallistuminen on mahdollista esityksen kanssa tai ilman. Esityksistä tarvitaan tietoa jonkin verran aiemmin, mutta videomateriaali ei ole välttämätön. Alaikäisten lasten vanhemmilta saatavaa ilmoittautumista ei voi kuitenkaan kiertää, mutta muuten ilmoittautuminen voidaan toteuttaa helpomminkin esimerkiksi internetin välityksellä. Kaikista parasta kuitenkin olisi, että vastuu ryhmän tapahtumaan osallistumisesta ja siihen liittyvistä järjestelyistä ei kaatuisi ainoastaan ohjaajan vastuulle. Lasten vanhemmista tai nuorisoseuran luottamushenkilöistä löytyvät huoltajat auttavat ohjaajaa kaiken muun te-

atteriryhmän ohjaamiseen liittyvän kiireen keskellä. Organisointi ei vaadi teatterillista osaamista, jolloin siihen kykenee moni muukin kuin vain ohjaaja. Kyse on myös vastuusta. Nuorelle ohjaajalle ilmoittautumiseen liittyvät järjestelyt voivat olla liikaa. Onhan moni nuorista ohjaajista itsekin vielä alaikäinen.

Tapahtuman edullisuutta toivottiin erityisesti Klaukkalan työpajassa. Tapahtuman ilmaisuuden ja edullisuuden vaatimuksen takana on toive mahdollisimman vähäisistä kustannuksista itselle. Toiveissa ehdotettiin yhdeksi ratkaisuksi seuran osallistumista kustannuksiin tai taloudellisen tuen saamista osallistumiseen esimerkiksi tapahtuman järjestäjältä. Ilmaista tapahtumaa on vaikea järjestää, mutta kuluja voidaan muuten kohtuullistaa. Nuorisoseurat voivat olla mukana tapahtumaan osallistumisesta aiheutuneissa kustannuksissa. Yritysyhteistyö ja erilaiset yhteistyömuodot kaikkiensa voivat auttaa tapahtuman kulujen kattamiseen. Jo se, että tapahtuma on lyhyempi, vähentää kustannuksia. Toisaalta toive edullisuudesta tuli nuorilta ohjaajilta. Toivottavaa olisi, että nuorisoseurat maksaisivat kokonaan tai ainakin osittain ohjaajien osallistumismaksut, koska ryhmä ei voi tapahtumaan osallistua ilman ohjaajaa. Toki tapahtuman järjestäjäkin voi helpottaa ohjaajan osallistumiskustannuksia.

Tapahtuman hyvä suunnittelu vastaa tapahtuman selkeyden ja sisällön mielenkiintoisuuden toiveisiin. Kyse on myös vaikuttamismahdollisuudesta. Lasten teatteriryhmien ohjaajien ja itse ryhmäläistenkin osallistuminen tapahtuman suunnitteluun, saa ryhmät kokevat tapahtuman suunnitelluksi juuri heille ja heidän toiveistaan. Tähän ei tarpeeksi ole kiinnitetty huomiota aiempien tapahtumien suunnittelussa. Jopa tapahtumia valmistelemissä työryhmissä vain muutamalla henkilöllä on ollut teatteritausta.

Mielenkiintoista on se, että Imatran ideointipajan tapahtumat olivat kaikki suunnattu nuorille eikä lapsille. Ehkä ohjeistuksessa olisi voinut painottaa kohderyhmää, mutta luova tilanne voi aina tuottaa monenlaisia tuloksia. Mistä tämä sitten kertoo? Osallistujat itse ovat ohjaajaroolinsa lisäksi nuoria teatterinharrastajia. Heillä on paljon oman harrastuksensa kehittämiseen liittyviä toiveita. Saimaan alueella heille ei ole omaa teatteritapahtumaa, jossa he kohtaisivat oman ikäisiä saman alan harrastajia. Irtiläisiä on yritetty innostaa osallistumaan Kankaanpään Ramppikuume-tapahtumaan, joka täyttää monet tapahtumatoiveissa esitetyt ideat. Mutta ehkä matka toiselle puolelle Suomea on liian pitkä. Näitä toiveita ei kannata hylätä, vaan ottaa ne käsittelyyn

nuorten kanssa. Ehkäpä Saimaan alueelta saadaan jatkossa osallistujia Ramppi-kuumeseenkin, tai sitten alueelle lähdetään järjestämään omaa pienimuotoisempaa nuorten teatteritapahtumaa.

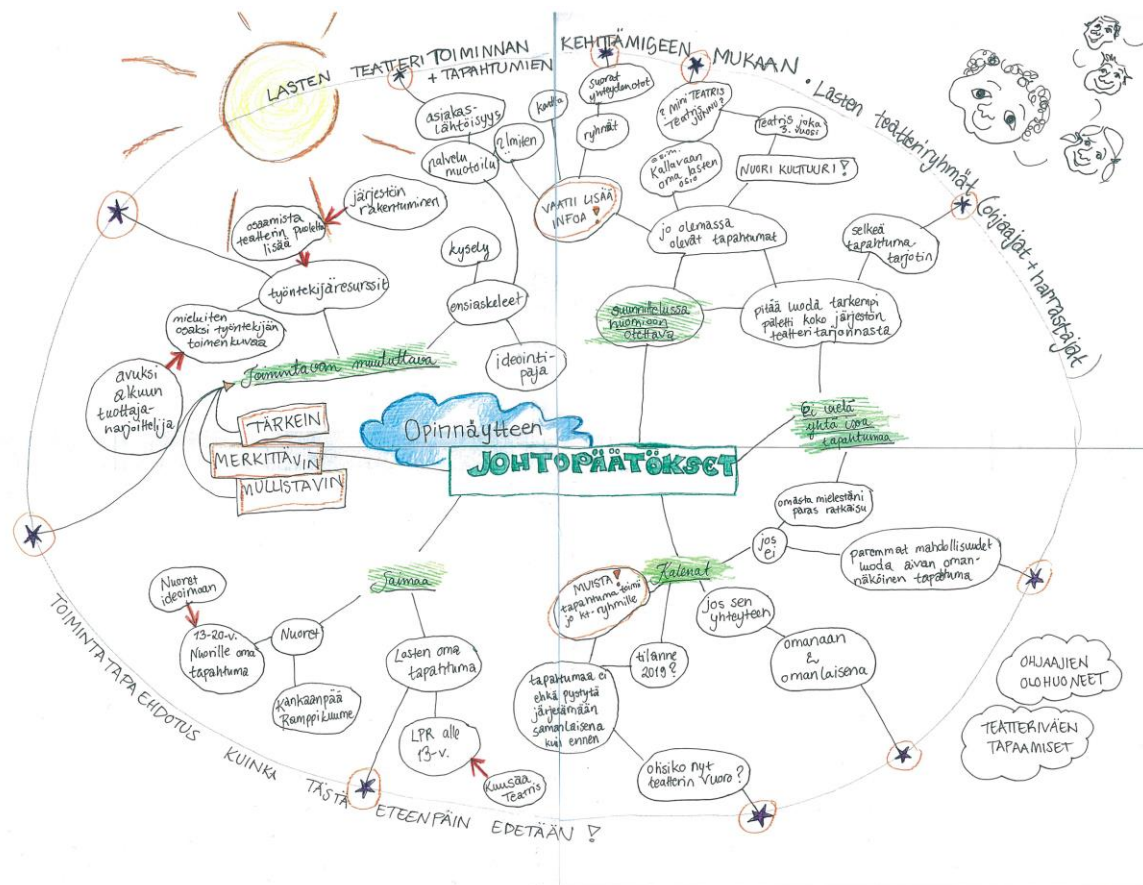
Klaukkalan työpajassa heitettiin ilmoille ajatus siitä, miten he kokisivat, että heidän oman nuorisoseuran teatteritapahtumaan osallistuisi myös muita ulkopuolisia teatteriryhmiä. Tapahtumajärjestelyt vievät paljon energiaa, ja siksi tapahtuman laajeneminen tuntui raskaalta. Omalla teatteritapahtumalla on oma roolinsa nuorisoseuran toiminnassa. Jos ovet avataan ulkopuolisille, tapahtuman rooli muuttuu alueelliseksi, eikä tapahtuma enää ole sama. Toisaalta alueella, jossa yhdellä vahvalla lasten teatteritoimijalla on oma tapahtuma, on vaikea lähteä järjestämään alueellista tapahtumaa varsinkin, jos muita teatteriryhmiä ei ole paljon.

Tässä tullaan lähelle toista tapahtumien järjestämiseen liittyvää ongelmaa. Alueet, joilla taas ei ole kuin yksi tai muutama lasten teatteriryhmä, eivät pysty järjestämään omaa lasten teatteritapahtumaa. Heidän toiveissaan tietenkin on, että he pystyisivät osallistumaan valtakunnallisiin tapahtumiin. Tällainen ryhmä on esimerkiksi Pohjois-Savossa toimiva Vehmasmäen Nuorisoseuran lasten teatteriryhmä, joka osallistui Voltti 2017 -tapahtumaan. Teatterin osaamiskeskuksen palaverissa 23.4.2018 alueen toiminnanjohtajan Jussi Salmen kautta kuulin terveiset, että ryhmän toiveissa on myös ensi kerralla osallistua vastaavaan tapahtumaan. Nuorisoseurojen lasten teatteriryhmiä ei Pohjois-Savon alueella ole kuin kaksi.

Yhteisöllisten ideointipajojen tulokset vahvistivat kyselystä saatuja tuloksia. Pajojen tulokset toistivat samoja teemoja, kuten tapahtuman edullisuus, tapahtumapaikan läheisyys, mahdollisuus osallistua ilman esitystä tai esityksen kanssa. Toisaalta ideoinnit tuottivat enemmän tapahtuman sisältöön, arvoihin ja merkitykseen osallistujalle liittyvää tietoa. Selkeä kohderyhmä, helppous osallistua, mielenkiintoinen sisältö, hyvä yhteishenki ja mainio porukka, antoivat lisää aineksia hyvälle teatteritapahtumalle.

6 KOHTI UUDENLAISTA TOIMINTATAPAA

Lähdin purkamaan opinnäytetyön havaintoja johtopäätöksiksi miellekarttaa piirtämällä. Miellekartta luo kuvan toimintatapaehdotuksesta Suomen Nuorisoseuroille lasten teatteritoiminnan osalta.

Kuvio 3. Opinnäytetyön havainnot

Opinnäytetyön merkittävin havainto oli, että Nuorisoseurojen toimintatavan on tulevaisuudessa muututtava asiakaslähtöisemmäksi lasten teatteritoiminnan osalta. Teatterikysely ja yhteisölliset ideointityöpajat ovat vasta ensiaskeleita palvelupolulla ja asiakasymmärryksen kasvattamisessa. Tärkeintä on ottaa lasten teatteriryhmät, niiden ohjaajat ja harrastajat mukaan kehittämään lasten teatteritoimintaa ja -tapahtumia. Silloin osallisuus toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla.

Nuorisoseuroissa on järjestetty alueellisia teatteriväen tapaamisia ja ohjaajien olohuoneita. Nämä eivät kuitenkaan riitä, sillä teatteriväen tapaamisiin on kutsuttu kaikki alueen teatteriharrastajat ja ohjaajien olohuoneisiin kaikkien harrastusalojen ohjaajat. Lasten teatteriryhmien ohjaajat pitää kutsua valtakunnallisesti omaan ta-

paamiseen, koska osalla alueista toimii vain muutama lasten teatteriryhmä. Tällöin saadaan kohderyhmään kuuluvat henkilöt yhteen, ja kehittäminen voidaan rajata vain lasten teatteritoimintaan.

Toimintatavan muuttuminen vaatii lasten teatteritoimintaan työntekijäresursseja järjestöltä. Nuorisoseurajärjestö on muuttanut muotoaan aktiivisesti viime vuosina keskusseurojen yksi kerrallaan vaihtuessa liiton ylläpitämiksi aluetoimistoiksi. Samalla työntekijöiden osaaminen on valjastettu valtakunnallisesti kaikkien nuorisoseurojen ja harrastusryhmien käyttöön. Muutosprosessi on edelleen käynnissä, jonka takia järjestö voi halutessaan osoittaa lasten teatteritoimintaan lisää työntekijäresursseja. Se on täysin yhteisestä tahdosta kiinni. Tanssin osaamiskeskuksella on oma työntekijänsä ja jopa kokonainen tapahtumatoimisto, joka tekee vain tanssitoimintaa tarkoitettuja tapahtumia. Teatteri on osa usean työntekijän toimenkuvaa, mutta se ei ole kenenkään päätoiminen työnkuva järjestössä. Jotta lasten teatteritoiminnan kehittäminen jatkuu ja palvelupolkua päästään etenemään, on työlle löydettävä tekijänsä. Apuna esimerkiksi lasten teatteritapahtuman järjestämisessä voidaan käyttää kulttuurituottajaharjoittelijoita.

Lasten teatteriryhmät eivät vielä ole valmiit yhteen isoon valtakunnalliseen lasten teatteritapahtumaan. Voi olla, ettei se ole tarpeellista myöhemminkään. Lasten teatteriryhmien kuuleminen antaa tarkempaa tietoa ryhmien tarpeista, jonka perusteella tapahtumia tulevaisuudessa järjestetään. Tätä ennen on luotava selkeä järjestön teatteritapahtumatarjotin. Jo olemassa olevat alueelliset tapahtumat on kartoitettava, missä ja millaisia tapahtumia teatteriryhmille järjestetään. Suomen Nuorisoseurojen liiton järjestämien tapahtumien tulee tukea näitä jo olemassa olevia alueellisia tilaisuuksia. Tämän lisäksi tarvitaan tarkkaa tietoa, missä nuorisoseuroissa lasten teatteriryhmiä toimii, kuinka monta ryhmää on ja mitkä ovat ryhmien ohjaajien yhteystiedot. Kyselyn kautta saatiin tietoa 22 nuorisoseurasta, joissa toimii lasten teatteriryhmiä. Nuorisoseuroja voi olla kuitenkin useampia, koska kyselyyn vastasi vain 42 % teatteritoimintaa järjestävistä nuorisoseuroista. Kartoituksen jälkeen on helppo tarkastella ryhmien sijoittumista kartalla suhteessa jo tarjottuihin palveluihin. Lasten teatteritoimijat on helppo kutsua mukaan toiminnan kehittämiseen, kun teatteriryhmien ohjaajille on saatu suorat yhteystiedot.

Jo olemassa olevan teatteritoiminnan ja -tapahtumien arviointi paljastaa tapahtumien ja lasten teatteritoiminnan välisen yhteistyön mahdollisuudet. Esimerkiksi Kuopion Kallava-teatteritapahtuman yhteydessä voisi toimia ns. Lasten Kallava, joka olisi suunnattu lasten teatteriryhmille. Tällöin saataisiin synergiaetua tapahtumapuitteiden järjestämisestä molemmille tapahtumille. Markkinointi ja tiedotus, tapahtumien tilaisuudet sekä oheisohjelma on kuitenkin suunniteltava kohderyhmäkohtaisesti. Ruokailut ja muu tekninen tapahtuman järjestäminen hoituu kuitenkin samaan tapaan. Kaksipäiväisestä tapahtumasta esimerkiksi toinen voisi hyvinkin olla lapsille suunnattu.

Nuori Kulttuurin siirtyminen osaksi Suomen Nuorisoseurojen toimintaa vuonna 2017 avaa mahdollisuuksia myös yhteistyölle. Joka kolmas vuosi järjestettävien alueellisten ja valtakunnallisen Teatris nuorten teatteritapahtumien yhteydessä voisi toimia lasten teatteriryhmille suunnattu oma sarja tai tapahtuman osio. Varsinaiseen Teatterikseen eivät voi osallistua kaikki alle 13-vuotiaat, koska Nuori Kulttuurin -tapahtumat on tarkoitettu 10–20-vuotiaille. Huomioitavaa on, että markkinointi ja tiedotus, esitykset ja oheisohjelma ovat kohderyhmänsä näköisiä. Nuorten esitykset eivät välttämättä sovellu katsottavaksi alle 10-vuotiaille. Seuraava Teatris-vuosi on 2019.

Kallava- ja Teatris-tapahtumien yhteisenä nimittäjänä on teatteri. Lasten teatteritapahtumaa on ehkä helpompi lähteä yhdistämään teatteritapahtumaan kuin täysin toisen taiteenalan tapahtumaan vaikka ikäryhmä onkin eri. Taiteen alan ominaispiirteiden korostuminen, voimaantuminen muista saman alan harrastajista sekä nuorille jo pidempään harrastaneiden osaamisen seuraaminen ja vaikuttuminen siitä ovat merkittäviä tekijöitä onnistuneessa tapahtumakokemuksessa. Niiden kautta tunne oman harrastusalan merkittävydestä ja teatterin harrastajien yhteenkuuluvuudesta kasvaa. Paikallisissa ja alueellisissa tapahtumissa ei aina voida rajata taiteen alaa harrastajien vähäisen määrän takia, mutta valtakunnallisesti sen pitäisi olla mahdollista. Kyse on myös yksittäisen lasten teatteriryhmän toiminnan arvostuksesta. Heidän tarpeitaan ja teatterille ominaisia toimintatapoja kunnioittava tapahtuma saisi varmasti osallistujia.

Lasten teatteritapahtuma on jatkossa järjestettävä Kalenoista erillisenä, jos teatterin harrastajia toivotaan edelleenkin Lappeenrantaan. Tapahtumalla tulee olla oma nimi,

kesto ja sisältö, joita lasten teatteriryhmät otetaan mukaan suunnittelemaan. Markkinointi ja tiedostus tulee kulkea teatterille ominaisia tiedotuskanavia pitkin. Synergiaetu saadaan teatteritapahtuman ja Kalenat-kansantanssitapahtuman teknisistä järjestelyistä.

Tärkeää on, ettei Kalenat-kansantanssitapahtumaa merkittävästi muuteta, koska se toimii lasten kansantanssiryhmille hyvin. Tapahtuma on luotu heidän tarpeestaan ja kansantanssin ehdoilla. Tanssinharrastajat ovat aina antaneet tapahtumasta positiivista palautetta, minkä takia tietyt elementit on vuodesta toiseen haluttu säilyttää. Resurssien hukkaan heittämistä on, jos järjestelyissä yritetään löytää teatterille ja tanssille parhaat toimintamahdollisuudet kompromisseja tekemällä. Tällöin tapahtuma ei enää palvele ketään kunnolla.

Vuoden 2019 Kalenoilla on omat haasteensa. Lappeenrannassa kansantanssin yhteisohjelmien esityspaikka Urheilutalo on remontissa. Tämän takia tapahtumaa ei pystytä järjestämään samanlaisena kuin ennen. Muutos on toisaalta mahdollisuus. Olisiko nyt teatterin vuoro? Jos kansantanssitapahtumaa ei pystytä järjestämään, voisiko teatteri ottaakin nyt oman paikkansa, omanlaisena tapahtumanaan ja omilla ehdoilla? Teatteritoiminnalle kaupungista kyllä löytyy tiloja. Mutta uskaltaako järjestö tehdä näin selkeän satsauksen toiseen harrastusalaan? Tapahtumahan voisi toimia vaikka alueellisten Teatris-tapahtumien lasten sarjojen esityksiä kokoavana katselmuksena.

Vastaava mahdollisuus teatteritoimintaan panostamiseen oli jo vuonna 2011. Silloin Lasten Kalenat -tapahtuma jätettiin järjestämättä, koska pohjoismainen kansantanssitapahtuma Barnlek järjestettiin Ruotsissa ja suurin osa lasten kansantanssiryhmistä osallistui sinne. Toisaalta paras ratkaisu lasten teatteritapahtuman kehittämiseksi on unohtaa yhteys Kalenat-tapahtumaan. Silloin saadaan paremmat mahdollisuudet luoda aivan oman näköinen tapahtuma lasten teatteriryhmien kanssa yhdessä ideoiden.

Saimaalla on useita lasten teatteriryhmiä. Tarvitsemme syksyisen Teatterimetakan lisäksi toisen lasten teatteriryhmät esityksineen kokoavan tapahtuman kevätkaudelle. Tapahtuma voidaan järjestää kyselyn vastausten mukaisesti. Tapahtumaa voidaan

testata vuonna 2019. Kuitenkin Nuori Kulttuurin alueellinen Teatris-tapahtuma on otettava huomioon. Päällekkäisyyttä ei pitäisi tulla, koska aluetapahtuma on järjestetty yleensä Kymenlaakson puolella. Tapahtuman suunnitteluun kutsutaan mukaan Saimaan lasten teatteriryhmien ohjaajat.

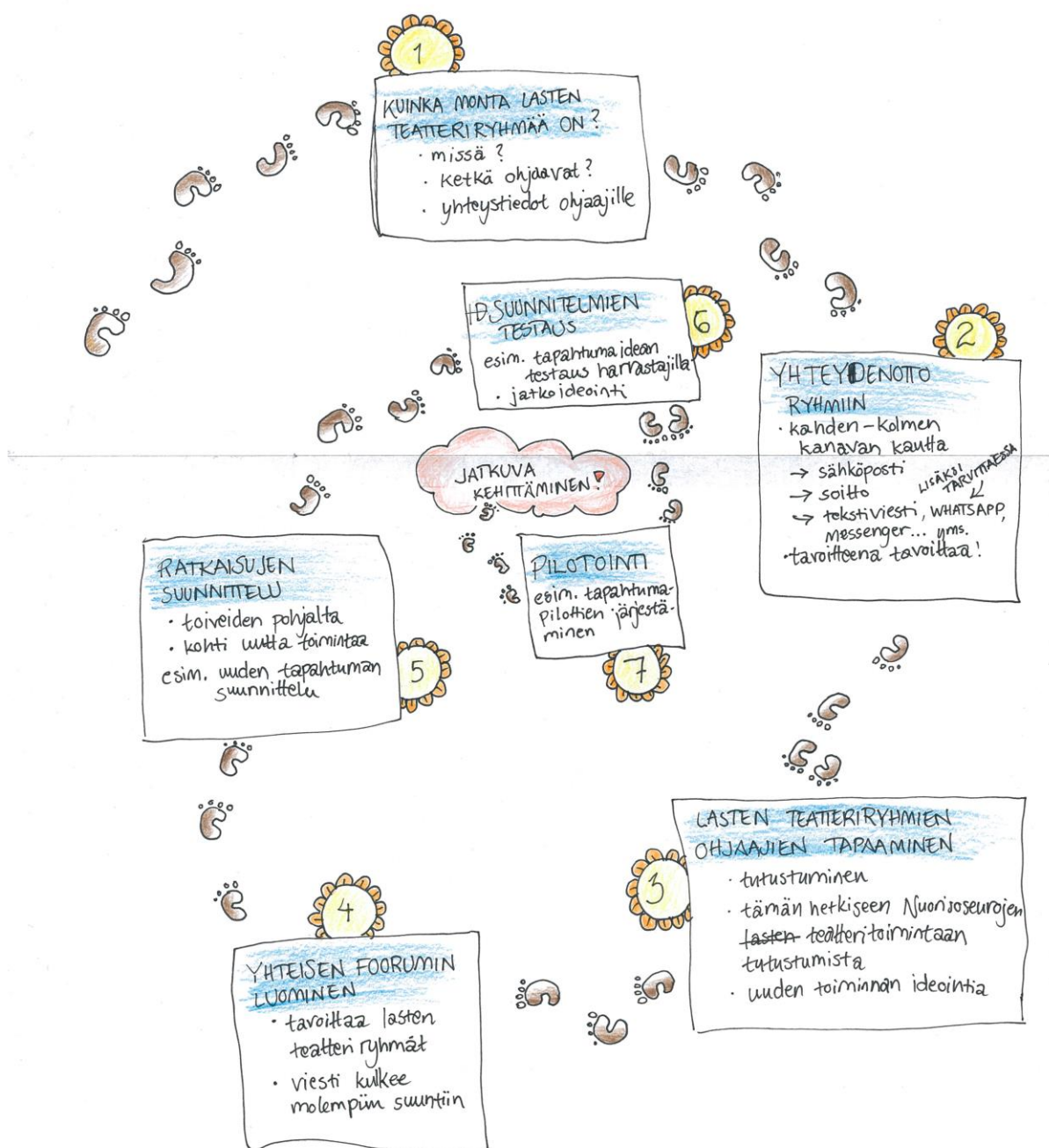
Merkittävä havainto Saimaan teatteritoiminnan kehittämiseen tuli yhteisöllisten ideointipajojen tuotoksista. Nuoret, 13–20-vuotiaat toivoivat teatteritapahtumaa, jossa voisivat kohdata muita ikäisiään teatterinharrastajia. Teatris-vuosi aluetapahtumineen voi jo osittain vastata tähän toiveeseen. Jatkossa kuitenkin nuoret on kutsuttava koolle ideomaan heille omaa tapahtumaa. Toinen vaihtoehto voisi olla nuorten tutustumismatkan järjestäminen Kankaanpään Ramppikuumeeseen. Tapahtuma tulisi tuki, ja kiinnostus saattaisi herätä, niin että tulevaisuudessa Saimaankin nuoret osallistuisivat tapahtumaan. Ihanteellista olisi, että nuoret löytäisivät tien Ramppikuumeeseen. Saimaan alueella ei toimi nuorisoseuroissa kuin muutama nuorten teatteriryhmä, jolloin isomman tapahtuman järjestäminen on hankalaa. Toisaalta tapahtuman järjestämiseen voidaan lähteä etsimään yhteistyökumppania järjestön ulkopuolelta.

Kaikki pohdinnat johtavat samaan päätelmään. Kehittämistyö jatkuu parhaiten niin, että lasten teatteriryhmät, niiden ohjaajat ja harrastajat otetaan mukaan toiminnan ja tapahtumien suunnitteluun. Nuorisoseurajärjestön lasten teatteritoiminnan palvelumuotoilu on vasta prosessin alkuvaiheissa. Opinnäytetyössäni pääsin määrittelyvaiheesta tutkimukseen. Tutkimusvaiheen asiakasymmärrys kasvoi jonkin verran, mutta strateginen suunnittelu jäi vielä vajaaksi. Silti työssäni ideoin jo ratkaisuja. On kuitenkin merkittävää, että alkuperäisestä opinnäytetyön ideasta uskalsin luopua. Pelkkiin kyselyn vastauksiin pohjautuva lasten teatteritapahtumakäsikirjoitus ei olisi muuttanut toimintatapaa. Ehdotukseni Suomen Nuorisoseurojen lasten teatteritoiminnan palvelumuotoiluprosessin jatkamiseksi on seitsemän vaiheinen. Piirsin kuvion palvelumuotoilun etenemisestä tulevaisuudessa. Kuvio havainnollistaa toimenpiteet, joiden avulla asiakaslähtöisyys turvataan toiminnan kehittämisessä. Vastuu kehittämistyöstä on jatkossa Teatterin osaamiskeskuksella.

Lasten teatteri toiminnan palvelumuotoilua

★ SUOMEN NUORISOSEURAT

★ ASIAKKAINA: Lasten teatteri ryhmät (ohjaaja + harrastajat)

Kuvio 4. Lasten teatteri toiminnan palvelumuotoilua

Spiraalin muotoinen eteneminen tulee vähitellen toistamaan jo hyväksi havaittuja lasten teatteriryhmien kuulemisen keinoja ja paikkoja sekä avuksi luotuja foorumeita. Uudet ideat johtavat toimintaa eteenpäin. Tavoitteena on jatkuva toiminnan kehittäminen.

Valmista lasten teatteritapahtumaa ei opinnäytetyöni tuottanut, koska luovuin alkupe-
räisestä ideastani tuottaa tapahtumasta tuotannollinen käsikirjoitus. Halusin kuitenkin
muotoilla palvelupolun ensimmäiset vaiheet, eli miten järjestössä tulisi toimia, jotta
päästäisiin asiakaslähtöiseen lasten teatteritapahtuman suunnitteluun. Kirjoitin palve-
lupolun asiakkaan eli lasten teatteriryhmän näkökulmasta, jossa edetään kohti järjes-
tön lasten teatteritapahtumaa. Palvelupolku on laadittu näytelmänkäsikirjoituksen
muotoon. Se on kuvitteellinen, mutta havainnollistaa toimintatapaa, jossa asiakas on
pääosassa. Näkökulmahenkilönä toimii lasten teatteriryhmän ohjaaja Seija. Näytelmä
toimii palvelupolkuna. Näytelmän kohtaukset ovat palvelutuokioita, joiden kontaktipis-
teitä ovat paikat, henkilöt, tarpeistot ja muut kohtaukseen liittyvät tärkeät asiat. Asiak-
kaana palvelupolulla kulkee lasten teatteriryhmä ja erityisesti ryhmän ohjaaja Seija.
Kertojan osuus avaa ja päättää näytelmän. Näytelmän nimi on *Kohti Nuorisoseurojen
lasten teatteritapahtumaa*. (Liite 4)

Tavoitteena näillä kahdella tuotoksella on havainnollistaa parasta toimintatapaa jär-
jestössä tulevaisuudessa. Liian valmiiksi palvelupolkua ei voi vielä luoda. Kartoitusta
on vielä tehtävä sekä asiakasymmärrystä kasvatettava, mutta suunta on jo oikea.
Tämän opinnäytetyön havainnot otetaan käsittelyyn järjestön Teatterin osaamiskes-
kuksessa. Osaamiskeskus jatkaa työn toimintatapaehdotuksen eteenpäin viemistä,
päättää jatkotoimenpiteistä, etsii resurssit toiminnan kehittämisen jatkamiseen sekä
valvoo toiminnan toteutumista. Opinnäytetyön toimintatapaehdotus toimii ohjeena
tarvittaessa uudellekin työntekijälle kehitystyön jatkamiseen.

LÄHTEET

- Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2004. Tutki ja kirjoita. 10. painos. Helsinki: Tammi.
- Kalevan Nuorten Liitto & Suomen Nuorisoseurat. Lasten Kalenat -tapahtuman toimintaraportit vuosilta 1999–2015.
- Kentta, Tertta 2016. Juurisyyanalyysi laatuongelmien ratkaisuun. Teknillinen tiedekunta, Vaasan Yliopisto. Pro gradu -tutkielma.
- Leaniksi. Paranna kilpailukykyä prosesseilla. MCS. Viitattu 19.4.2018.
<http://leaniksi.fi>.
- Miettinen, Satu 2016. Palvelumuotoilu – yhteissuunnittelua, empatiaa ja osallistumista. Teoksessa Palvelumuotoilu – uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. 3. painos. Helsinki: Teknologianfo Teknova Oy, 20–41.
- Parantainen, Jari 2005. Sissimarkkinointi. Helsinki: Talentum.
- Parantainen, Jari 2014. Tuotteistaminen – rakenna palvelusta tuote 10 päivässä. 6. painos. Helsinki: Talentum.
- Pasi, Minna. Teatteritoiminta Nuorisoseurajärjestössä – tila ja kehittämiskohteet. Järjestön teatterikyselyn koonti 21.2.2018. Viitattu 3.4.2018.
<https://drive.google.com/file/d/1BAb090Kfy1GArXC-5nOhvNBH54mokIF/view>.
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 1. painos. Helsinki: WSOYpro.
- Saarinen, Pasi 2015. Teatteriagentit pelikentällä: Järjestön vapaaehtoisverkoston hyödyntäminen Teatterin osaamiskeskuksen kehittämisessä. Metropolia Ammatti- korkeakoulu. Kulttuurituotannon ylempään tutkinnon opinnäytetyö.
- Saimaan Nuorisoseurat. Toimintatiedot. Nuorisoseurarekisteri. Viitattu 20.4.2018.
<https://nuorisoseurarekisteri.fi>
- Suomen Nuorisoseurat. Järjestö ja organisaatio. Viitattu 9.4.2018a.
<https://nuorisoseurat.fi/jarjesto>.
- Suomen Nuorisoseurat. Kolmivuotisohjelma 2016-2018. Yhdessä – Kasvua, kasvatusta ja kansalaistoimintaa. Viitattu 3.4.2018b. <https://nuorisoseurat.fi/wp-content/uploads/2016/06/Suomen-Nuorisoseurat-YHDESS%C3%84-2016-2018-kolmivuotisohjelma.pdf>.
- Suomen Nuorisoseurat. Kasvatusnäkemys. Viitattu 2.4.2018c.
<http://nuorisoseurat.fi/wp-content/uploads/2017/05/Nuorisoseurat-Kasvatusnakemys-kortti.jpg>.
- Suomen Nuorisoseurat. Nuorisoseurat 2020. Nuorisoseurajärjestön strategia. Viitattu 2.4.2018d. <https://nuorisoseurat.fi/wp-content/uploads/2016/06/suomen-nuorisoseurat-strategia-2020.pdf>.
- Suomen Nuorisoseurat. Nuorisoseurojen osallisuusportaat. Viitattu 9.4.2018e.
<http://nuorisoseurat.fi/wp-content/uploads/2017/03/Nuorisoseurojen-osallisuusportaat-2.jpg>.
- Suomen Nuorisoseurat. Toiminta-ajatus ja arvot. Viitattu 2.4.2018f.
<https://nuorisoseurat.fi/jarjesto/strategia-ja-arvot>

Suomen Nuorisoseurat. Voltti 2017 -tapahtuman raportti vuodelta 2017.
Tuulaniemi, Juha 2011. Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum.

LIITTEET

Liite 1. Tapahtumien ja niiden järjestäjien internetsivujen osoitteet

OPINNÄYTETYÖSSÄ MAINITTUJEN TAPAHTUMIEN INTERNETSIVUJEN OSOITTEET

Suomen Nuorisoseurat

Dääns <https://nuorisoseurat.fi/toiminta/tanssi/daans-leiri>

Folklandia <https://folklandia.fi>

Kalkkareiden Kulttuurikeikka <https://satakunnannuorisoseurat.fi/toiminta/kalkkareiden-kulttuurikeikka>

Kallava <https://pohjoissavo.nuorisoseurat.fi/tapahtumat/teatterifestivaali-kallava>

Lasten Kalenat <https://lastenkalenat.kotisivukone.com>

Luova lava -toiminta <https://nuorisoseurat.fi/toiminta/luova-lava>

Nasta lasten ja nuorten teatteritapahtuma <https://lappi.nuorisoseurat.fi/nasta>

Nuori Kulttuuri <https://nuorikulttuuri.fi>

Pispalan Sottiisi <https://sottiisi.net>

Ramppikuume <https://ramppikuume.net>

Tanssimania <https://tanssimania.fi>

Tanssiralli <https://nuorisoseurat.fi/toiminta/tanssi/tanssiralli>

Teatterilaiva <https://teatterilaiva.nuorisoseurat.fi>

Teatterimetakka <https://saimaa.nuorisoseurat.fi/tapahtumat/tanssikimarateatterimetakka>

Voltti 2017 <https://voltti2017.fi>

Suomen Harrastajateatteri liitto

Spotti <http://shtl.fi/spotti>

Suomen Nuorisosirkusliitto

Nurtsi <http://snsi.fi>

Liite 2. Teatterikyselylomake

TEATTERIKYSELY

Tämä kysely on tarkoitettu Nuorisoseurojen jäseneteattereille. Kyselyn avulla pyrimme kehittämään toimintaamme, jotta pystyisimme palvelemaan paremmin juuri teidän teatterianne. Kysely vie vain muutaman minuutin. Kiitos, että vastaat!

Jokainen vastaus on meille tärkeä.

Kaikkien kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan Teatterilaivan lippupaketti kahdelle hengelle.

1. Vastaajan yhteystiedot

Etunimi	<input type="text"/>
Sukunimi	<input type="text"/>
Puhelin	<input type="text"/>
Sähköposti	<input type="text"/>
Osoite	<input type="text"/>
Postinumero	<input type="text"/>
Postitoimipaikka	<input type="text"/>
Nuorisoseura, johon ryhmä kuuluu	<input type="text"/>

2. Vastaajan asema nuorisoseurassa

- puheenjohtaja
- sihteeri
- teatteriryhmän ohjaaja
- teatteriryhmän vastaava
- teatteriryhmän näyttelijä
- muu, mikä?

jatkuu

jatkuu

3. Teatteriryhmän nimi**4. Teatteriryhmäläiset ovat pääosin**

- lapsia
- nuoria
- aikuisia
- senioreita
- kaikenikäisiä

TOIMINTA**5. Kuinka säännöllistä teatteritoimintaa ryhmällä on?****6. Tekeekö teatteriryhmä**

- talvella sisätiloissa esitettävää teatteria
- kesäteatteria
- muuta, mitä?

OHJAAJAT**7. Onko ryhmän ohjaaja**

- ammattiohjaaja
- harrastajaohjaaja omasta nuorisoseurasta
- harrastajaohjaaja seuran ulkopuolelta

8. Jos teatteriryhmällä on oma ohjaaja, onko hän kiinnostunut ohjaajakoulutuksesta?

- Kyllä
- Ei

jatkuu

jatkuu

TILAT**9. Millaiset toimintatilat teatteriryhmällä on käytössä?**

- omat tilat
- vuokrattavat tilat
- ryhmällä ei ole ollenkaan tilaa käytössä
- muut, mitkä?

KOULUTUKSET**10. Millaista teatterikoulutusta ryhmä tai nuorisoseura on järjestänyt jäsenilleen?****11. Millaiseen muiden järjestämään teatterikoulutukseen ryhmän jäsenet ovat osallistuneet?****12. Millaisia koulutustoiveita teatteriryhmällä on?****TAPAHTUMAT****13. Onko ryhmä tai nuorisoseura järjestänyt omia teatteritapahtumia?**

jatkuu

14. Onko ryhmä osallistunut valtakunnallisiin tai maakunnallisiin teatteritapahtumiin?

- Teatterilaivalle
- Kallavaan
- Ramppikuumeeseen
- Harrastajateatterikesään
- Spottiin
- Improliigaan
- muihin, mihin?

15. Millaisia tapahtumatoiveita teatteriryhmällä on?**VIESTINTÄ****16. Mitä viestintäkanavia käytätte teatteriryhmän sisäiseen viestintään?****17. Miten viestitte ulospäin nuorisoseuran tai teatteriryhmän toiminnasta?****RAHOITUS JA TOIMINNALLINEN TUKI****18. Mitkä ovat ryhmänne pääsääntöiset teatteritoiminnan rahoituslähteet?**

- Jäsenmaksut/kerhomaksut
- Lipputulot
- Opintokeskus Kansalaisfoorumi
- Kansalaisopisto
- Sponsorit

jatkuu

 Kunta/kaupunki Muut, mitkä? **19. Millaista muuta tukea tai palveluita teatteriryhmä tarvitsee toimintaansa Nuorisoseurajärjestöltä tai muilta yhteistyökumppaneilta?***Esimerkiksi neuvontaa, markkinoinnillista tai viestinnällistä tukea, hanketukea**Muistatthän, että olette nuorisoseurojen jäseneteatterina oikeutettu Opintokeskus Kansalaisfoorumin ja Suomen Harrastajateatteriliiton palveluihin. Nuorisoseurat tekee tiivistä yhteistyötä näiden järjestöjen kanssa Teatterin osaamiskeskuksessa juuri teidän teatterinne hyväksi.***20. Teatteriasioista pysyy parhaiten tietoisena valtakunnallisen teatterin uutiskirjeen tilaajana. Minut saa liittää teatterin uutiskirjeen sähköpostilistalle.**

- Kyllä
- Ei
- Olen jo uutiskirjeen tilaaja

LAPSITEATTERIRYHMILLE** vain lapsiteatteriryhmät vastaavat kysymyksiin 21 - 25***21. Onko ryhmä tai ryhmäläisistä osa osallistunut aiemmin lasten teatteritapahtumiin?**

Kyllä on. Mihin tapahtumiin olette osallistuneet?

Ei ole. Miksi ette ole osallistuneet?

TOIVEIDEN LASTEN TEATTERITAPAHTUMA*Millaiseen lasten teatteritapahtumaan mieluiten osallistuisitte?***22. Minkä pituinen tapahtuma olisi?**

- päivän
- kahden päivän
- kolmen päivän
- neljän päivän tai pidempi

23. Minkä hintainen osallistumismaksu tapahtumassa olisi?

- ei osallistumismaksua

jatkuu

jatkuu

- alle 20 €/hlö
- 20 - 30 €/hlö
- 30 - 50 €/hlö
- 50 - 100 €/hlö
- 100 - 150 €/hlö
- yli 150 €/hlö

24. Kuinka kaukana omalta paikkakunnalta tapahtuma voisi olla?

- ainoastaan omalla paikkakunnalla
- alle 50 km päässä
- alle 100 km päässä
- alle 200 km päässä
- alle 500 km päässä
- välimatkalla ei ole niin väliä

25. Osallistuisitteko tapahtumaan mieluiten oman esityksen kanssa vai ilman?

- esityksen kanssa
 - ilman
-

Liite 3. Työpajat Klaukkala ja Imatra

Minna Pasi
5.4.2018

Haaveena lasten teatteritapahtuma Nuorisoseuroihin

Työpajat

Klaukkalan Nuorisoseura, Teatteri Roinela, Klaukkala pe 6. – la 7.4.2018
työpajan vetäjänä teatteriagentti Tanja Hietakangas

Vuoksenniskan Nuorisoseura, Irti-Teatteri, Imatra ti 10.4.2018 klo 19.15
työpajan vetäjänä teatteriagentti Sami Sivonen

Ryhmien erityispiirteet (alla olevia kysymyksiä saa käyttää lopuksi tai jos asia herää itsestään työpajoissa)

Klaukkalan - ei aiemmin osallistuneita lasten teatteriryhmiä Lasten Kalenoihin tai Volttiin
- osallistuneet Suomen Harrastajateatteriliiton Spotti-tapahtumaan
- järjestävät itse omaa teatteritapahtumaa toukokuussa

- kysymykset: Millaisena ovat kokeneet Spotti-tapahtumat? Mitä tuumaisivat, jos heidän tapahtumaansa tulisi mukaan muitakin lasten teatteriryhmiä esim. joka toinen vuosi?

Vuoksenniska - ovat osallistuneet aiempina vuosina Lasten Kalenoihin ja Volttiin erilaisissa rooleissa
- ei omaa tapahtumaa tai välttämättä lasten ryhmien esityksiä joka kevät

- kysymykset: miten ovat tapahtumat kokeneet? Osallistuisivatko uudelleen?

Tutkimusongelma

Suomen Nuorisoseurat (aiemmin Kalevan Nuorten Liitto) on tarjonnut lasten teatteriryhmille vuoden joka toinen vuosi jo kymmenen ajan valtakunnallista Lasten Kalenat -tapahtumaa (viimeksi Voltti 2017 -tapahtuman osatapahtumana Valokeila – lasten teatteritapahtuma vastuu Suomen Harrastajateatteriliitto). Tapahtumat on järjestetty Lappeenrannassa. Tapahtuma ei ole löytänyt osallistujia kuin muutaman lasten teatteriryhmistä.

Suomen Nuorisoseurojen teatteriryhmille vuonna 2017 tehdyn kyselyn kautta saatu tulos Toiveiden lasten teatteritapahtumasta on täysin ristiriitainen aiemmin tarjotun tapahtuman kanssa (alla olevat kuvat). Koko kyselyn tulosten koonti
<https://drive.google.com/file/d/1BAAb090Kfy1GArsXC-5nOhvNBH54moklF/view>

jatkuu

Toiveiden lasten teatteritapahtuma

- 30 % teatteriryhmistä tekee lastenteatteria
- Noin puolet on osallistunut aiemmin johonkin lasten teatteritapahtumaan.
- Osallistumisen esteeksi on mainittu vasta aloitettu toiminta, resurssien vähyyks, kiire, kiinnostuneiden vähäinen määrä, toiminnan lyhytaikaisuus, liian suuri ryhmä ja vähäinen tieto.

TOIVEIDEN LASTEN TEATTERITAPAHTUMA ON:

Päivän pituinen

Maksaa alle 20 €/hlö

Tapahtumapaikalle on matkaa alle 100 km

Tapahtumaan voi osallistua esityksen kanssa...

...tai ilman omaa esitystä.

Lasten Kalenat (Voltti 2017 Valokeila) on ollut neljä päiväinen ja hinnaltaan 135 €. Lappeenrantaan on suurimmasta osasta Suomen lasten teatteriryhmien kotipaikkakuntia yli 100 km.

jatkuu

Kehittämiskohde

Kehittämisen kohteena Nuorisoseurojen lasten teatteritoiminta, ja erityisesti tapahtumatoiminta. Tarkastelussa suunnilleen ikäryhmä alle 13-vuotiaat. Rajaus on väljä mutta tarpeellinen, sillä meidän järjestössä on jo Ramppikuume – valtakunnallinen nuorisoteatteritapahtuma kohderyhmänään 13 – 20-vuotiaat sekä juuri alkanut Nuori Kulttuuri toiminta, jossa kolmen vuoden välein tarjotaan teatteritapahtumia 10 – 20-vuotiaille.

Asiakas siis lasten teatteriryhmä. Avainhenkilö ryhmän toiminnassa ohjaaja.

Työpajojen tavoitteet

...kokeilemalla kehittäminen.

...luoda ja ideoida uutta toimintatapaa ja työvälineitä, joilla ratkaistaan ongelma.

...että teatteritoiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä olisi tulevaisuudessa asiakasnäkökulma.

Kysymysasettelu työpajoja varten

...miten saisimme asiakkaidemme äänen paremmin kuuluviin?

...miten lasten teatteriryhmät toivovat tulevansa kohdatuiksi?

...millainen on lasten teatterikerhojen kiinnostus yhteisiin tapahtumiin?

...miksi yhteiset tapahtumat eivät vedä?

...mitä tapahtumille pitäisi tehdä?

...mitkä asiat saisivat lasten teatterikerhot herkemmin osallistumaan lasten teatteritapahtumiin?

...mitä me tapahtumien järjestelyistä vastaavat voisimme tehdä, ettei olisi niin monia esteitä lasten teatteriryhmillä tapahtumiin osallistumiselle?

Tulevaisuus ideointi - toiveiden lasten teatteritapahtuma 2020

...millainen olisi ihanne tilanne lasten teatteritoiminnan ja -tapahtumatoiminnan osalta?

...mitä asiakkaamme ovat valmiit tekemään tai miten toimimaan yhteisen tavoitteen, ihanne tilanteen eteen?

...mitkä asiat saisivat lasten teatteriryhmän lähtemään vaikka Rovaniemelle lasten teatteritapahtumaan vuonna 2020?

jatkuu

jatkuu

Menetelmiä työpajaan

Päämenetelmänä työpajoissa aivoriihi.

- Esivaihe: asetetaan ja rajataan aivoriihen tavoitteet.
- Lämmittelyvaihe: vapaudutaan turhista ennakkoluuloista ja mieltä rajoittavista tekijöistä.
- Ideointivaihe: aloitetaan vapaalla ideoinnilla (ei perusteluita, ei arvioimista).
- Valintavaihe: syntyneitä ideoita tarkistellaan kriittisesti (kaikilla mahdollisuus mielipiteeseen), ideoiden toteuttamiskelpoisuutta arvioidaan (esim. äänestäminen – valitse ja merkitse kolme parasta vaihtoehtoa)
- Eri toteuttamisvaihtoehtoja: yhteinen ajatuskartta; erilliset ideat papereille tilassa, joita jokainen saa käydä lisäideoimassa, ideat korteille ja kortit vaihtuu.
- Perussäännöt:
 1. Älä arvioi tai tuomitse ideoita.
 2. Kannusta villien ja liioiteltujen ideoiden keksimiseen.
 3. Määrä on tärkeämpää kuin laatu.
 4. Kehitä muiden ideoita.
 5. Jokainen osallistuja ja jokainen idea on yhtä arvokas.

8x8-menetelmä (ajatuskarttaa kurinalaisempi)

- Ongelma kirjoitetaan A4-paperille.
- Paperin ympärille sijoitetaan kahdeksan paperia, joihin kirjoitetaan jokin ongelmasta mieleen tuleva näkökulma.
- Saadut kahdeksan näkökulmaa siirretään uusiksi aloituspisteiksi, joista taas vuorostaan kahdeksan ideaan.

Kuusi ajatteluhattua

- Tavoitteena katsoa ongelmaa eri näkökulmista.
- Erilaisia ajattelutapoja kuvataan erivärisillä hatuilla.
- Hattuja voidaan vaihdella joko ryhmän jäsenten kesken tai koko ryhmänä, jolloin koko ryhmä tarkastelee ongelmaa ensin yhdestä ja käy sitten vuorotellen läpi kaikki kuusi näkökulmaa.
- Värien merkitykset:
 - Valkoinen hattu – korostaa neutraaliutta ja objektiivisia faktoja.
 - Punainen hattu – korostaa tunteiden, aavistuksen ja intuition huomioimista.
 - Musta hattu – korostaa kriittisyyttä ja varovaisuutta.
 - Keltainen hattu – korostaa optimismia.
 - Vihreä hattu – korostaa luovuutta.
 - Sininen hattu – korostaa kontrollia.

LIITE

Mielipidejana

Tehtävänä on syventää ymmärrystä ja osallisuutta, kehittää kuuntelu-, keskustelu- ja väittelytaitoja.

1. Huone jaetaan kahteen osaan ja asetetaan toiseen osaan kyltti SAMAA MIELTÄ ja toiseen ERI MIELTÄ. Kirjoita keskusteluväitteet fläppitaululle, kukin eri lehdelle ja aseta ne huoneen keskelle.

jatkuu

jatkuu

2. Ohjaaja lukee väitteen ja osallistujien tulee päättää ovatko he samaa vai eri mieltä ja asettua siihen osaan huonetta, jossa mielipidettä ilmaiseva kyltti on.

- a. Kukaan ei saa puhua, ennen kuin kaikki ovat asettuneet paikoilleen.
- b. Mitä lujemmin on samaa tai eri mieltä väitteen kanssa, sitä kauempana tulee seisoa keskustasta.
- c. Kukaan ei saa seisoa keskilinjalla, mutta ellei osaa päättää tai väite hämmentää, voi seisoa keskustaan päin jommallakummalla puolella linjaa.

3. Odotetaan kunnes kaikilla on paikka. Sitten ohjaaja kysyy osallistujilta, miksi he seisovat eri puolilla tilaa. Annetaan osallistujien keskustella näkökulmistaan ja ohjaaja voi rohkaista myös hiljaisimpia ilmaisemaan mielipiteensä.

4. Kun on keskusteltu sopiva aika, ohjaaja voi kysyä haluaako joku vaihtaa puolta. Jos useimmat haluavat, ohjaaja voi kysyä mikä sai heidät muuttamaan mieltään. Jatketaan käymällä kaikki väitteet läpi.

Äänestys

Jos tulee tilanteita, joissa on valittava kaikkien ideoista paras tai parhaimmat.

1. Lattialle (lauta/lankkulattia toimii parhaiten) samalle viivalle paperilapuilla jokaisen ehdotus.
2. Jokainen saa siirtää kolmea eri lappua eteenpäin.
3. Valitaan kolme eniten ääniä saanutta toiselle kierrokselle.
4. Toisella kierroksella jokainen saa siirtää kahta lappua eteenpäin.
5. Tasapelitilanteessa tarvittaessa vielä toistetaan sama kahdella lapulla, jolloin ääni vain yhdelle.
6. Eniten ääniä saanut voittaa.

Yhteisen näkemyksen muodostus

Jos tulee tilanteita, joissa muodostetaan yhtä näkemystä useista asian näkökulmista.

1. Keskelle salin lattiaa laitetaan lapulla tavoite, ongelma, asian ydin.
2. Asian eri näkökulmat, osa-alueet, vaikuttavat tekijät, ratkaisuvaihtoehdot yms. ovat alussa piirissä eri lapuilla kaukana keskimmäisestä lapusta salin lattialla.
3. Jokainen osallistuja saa käydä siirtämässä annetun tehtävän mukaisesti lappuja lähemmäs keskustaa. Tai kauemmas, jos joku muu on jo ehtinyt siirtää kyseistä lappua lähemmäs. Lappujen siirtelyllä ei rajaa. Tärkeimmät tai merkittävimmät laput lähimpänä keskustaa.
4. Kun kokonaisuus on valmis, keskustellaan millaiselta tulos näyttää.

Esimerkiksi: Ongelmana keskellä salia, kuinka välttää flunssa. Laput piirissä ympärillä: pukeutumalla lämpimästi, juomalla kuumaa, nukkumalla villasukat jalassa, höyryhengittämällä, syömällä terveellisesti, d-vitamiinin voimin, pysymällä sisällä, välttämällä muiden ihmisten tapaamista yms. Sitten vain siirtelemään lappuja, mikä väitteistä on eniten merkityksellinen flunssan välttämässä (lähimmäksi keskustaa) ja mikä vähiten (kauimmaksi keskustaa).

Työpajan tulosten kerääminen

Kaikki tavat ovat mahdollisia. Tavoitteena vetäjille mahdollisimman helppo purku ja tiedonsiirto.

1. Videointi
2. Tuotosten valokuvaus, skannaus tai kirjoitus

jatkuu

jatkuu

3. Sähköpostitse koonti tuloksista tai vaikka puhelinkeskustelun kautta

Varmistettava on, että tallennukset ovat tarpeeksi kuuluvia ja näkyviä. Tavoitteena olisi saada ensimmäisen pajan tuotoksista jo hyödynnettyä uusia kysymyksiä, näkökulmia, työskentelytapoja toiseen pajaan.

Liite 4. Kohti Nuorisoseurojen lasten teatteritapahtumaa -näytelmä

KOHTI NUORISOSEUROJEN LASTEN TEATTERITAPAHTUMAA

Käsikirjoitus Minna Pasi

Henkilöt

Seija, lasten teatteriryhmän ohjaaja

Tarja, lasten teatteriryhmän ohjaaja

Tuottaja

Alueen toiminnanjohtaja

Nuorisoseuran puheenjohtaja

Nuorisoseuran johtokunnanjäsenet

Lasten teatteriryhmien ohjaajat

Lasten teatteriryhmän jäsenet

Toimialajohtaja

Teatterin osaamiskeskuksen jäsenet

Näytelmän kohtaukset toimivat palvelutuokioina ja kohtauksen paikka, henkilöt ja tarpeistot kontaktipisteinä. Näytelmän kohtausluettelo on kuin palvelupolku. Kertoja avaa ja päättää tarinan.

KOHTAUSLUETTELO

Kertoja: Nuorisoseurojen lasten teatteritapahtuma on retuperällä. Tapahtumassa ei ole kävijöitä. Tuottaja on väsynyt ja jo menettämässä toivoaan. Pitäisikö koko teatteritapahtuman järjestämisestä luopua? Vaan eipä hätää – järjestössä tehdään Teatterin osaamiskeskuksen toimesta teatterikysely, jonka tuloksesta tuottaja ymmärtää, että lasten teatteriryhmille on tarjottu aivan vääränlaista palvelua. Tästä innostuneena hän ryhtyy selvittämään, mitä palveluita lasten teatteriryhmät valtakunnan eri kolkissa tarvitsevat toimiakseen. Muutaman yhteisöllisen ideointipajan jälkeen koko näytelmän käsikirjoitus alkaa hahmottua hänelle. Tarvitsemme vielä lisää tietoa, missä majailevatkaan lasten teatteriryhmämme, monen monta kohtaamista ja päätelmää matkalla kohti Nuorisoseurojen lasten teatteritoimijoiden parempaa palvelemista ja teatteritapahtumaa!

NÄYTÖS I

KOHTAUS 1 *"Meidän naapurin Seijahan sitä lasten teatterikerhoa on vetänyt!"*

Henkilöt: Tuottaja, nuorisoseuran puheenjohtaja

Paikka: Puheenjohtajan koti

Tarpeisto: Puhelin, kynä, paperia, silmälasit, löytyvä yhteystieto

jatkuu

jatkuu

Kohtauksessa nuorisoseuran puheenjohtajan puhelin soi. Tuottaja soittaa kysellen nuorisoseuran lasten teatteriryhmän ohjaajan yhteystietoja. Puheenjohtaja tuntee itsensä tärkeäksi, kun hän voi auttaa tuottajaa. Samalla tuottaja ja puheenjohtaja keskusteleivat, mitä muuta seuraan kuuluu. Tuottaja vinkkaa tulossa olevasta Nuorisoseurakokouksesta ja lupaa pyytää toiminnanjohtajan soittamaan puheenjohtajalle seurantalokorjausavustuksiin liittyen. Puhelun aikana selviää, että puheenjohtajan naapuri Seija toimii kerhon ohjaajana. Pienen etsinnän jälkeen puheenjohtaja löytää Seijan yhteystiedot, jotka antavat tuottajalle.

KOHTAUS 2 ”Mulle tais tulla sähköposti!”

Henkilöt: Seija, nuorisoseuran puheenjohtaja ja johtokuntalaiset
 Paikka: Nuorisoseuratalo
 Tarpeisto: Puhelin, paperia ja kyniä, sähköpostikutsu

Kohtauksessa Seijan puhelin piippaa kesken nuorisoseuran kokouksen. Hän saa tuottajan lähettämän kutsun lasten teatteritoimijoiden tapaamiseen. Hän on hämillään, ja kyselee kokouksessa: mikä tämä tapaaminen oikein on? Puheenjohtaja muistaa, että tuottaja soitteli hänelle jokin aika sitten keräten tietoja lasten teatteritoimijoista. Yksi johtokunnan jäsen on sitä mieltä, ettei Seijan kannata turhaan osallistua tapaamiseen, joka järjestetään aika kaukanakin. Se tulee vaan liian kalliiksi nuorisoseuralle. Seija tarkastelee kutsua tarkemmin, ja huomaa, että tapahtumaan osallistujan matkakustannukset korvataan. Puheenjohtaja sanoo, että ilman muuta Seija osallistuu, jos vain ajankohta sopii. Seija pyrkii järjestämään kyseisen lauantaan vapaaksi töistä. Onneksi tapaamiseen on vielä aikaa.

KOHTAUS 3 ”Sano Sepa vaan. Kyllä minä voin osallistua tollaseen tapaamiseen”

Henkilöt: Seija ja tuottaja
 Paikka: Seijan koti
 Tarpeisto: Puhelin, kalenteri, kynä

Kohtauksessa Seijan puhelin soi. Tuottaja soittaa, ja kyselee olisiko Seijalla hetki aikaa keskustella. Seijalle sopii. Hän muistaa kutsusta tuottajan nimen. Tuottaja kyseleekin, onko Seija saanut kutsua ja mitä hän tapaamisesta ajattelee. Seija on ihan mielissään, että heidänkin lasten teatteriryhmänsä toiminta on muistettu, mutta vähättelee heidän toimintansa laajuutta ja merkitystä. Tuottaja kuitenkin kiittelee Seijaa, kuinka merkittävää työtä hän ohjaajana lasten harrastusmahdollisuuden eteen tekee. Seija kertoo saaneensa vapaata tapaamispäivälle. Ilmoittautuminen tapaamiseen hoituu saman puhelun aikana, ja kohtaus päättyy iloisissa tunnelmissa tapaamista odottaen.

NÄYTÖS II

KOHTAUS 4 ”Tänään on se tapaaminen, vähän jännittää!”

Henkilöt: Seija
 Paikka: Junassa
 Tarpeisto: Tapaamiseen osallistujille lähetetty sähköposti tulostettuna

jatkuu

jatkuu

Kohtauksessa Seija istuu junassa. Häntä jännittää uusien ihmisten kohtaaminen. Edellisenä iltana lasten teatterikerhossa, hän kertoi kerholaisille, että on huomenna osallistumassa teatteritoimijoiden tapaamiseen. Hän kyseli lapsilta, minkälaista yhteistyötä he haluaisivat tehdä muiden lasten teatteriryhmien kanssa. Kerholaiset innostuivat aiheesta niin, että Seijan oli pakko kirjoittaa kaikki ideat ihan paperille, ettei seuraavaan päivään mennessä unohda niitä. Hauskaa tilannetta muistellessa vierähtää tovi. Samalla juna jo saapuu määränpäähän. Onneksi Seijalla on tarkat tuottajan lähettämät ohjeet, mihin asemalta pitää suunnistaa.

KOHTAUS 5 ”Miä oon Seija. Kuka siä oot?”

Henkilöt: Seija, tuottaja, toimialajohtaja, Teatterin osaamiskeskuksen jäseniä, lasten teatteriryhmien ohjaajia, Tarja

Paikka: Tapaamispaikka, innostava ja inspiroiva kohtaamispaikka

Tarpeisto: Tervetulokahvit, nimikyltit, tuolit, pöydät

Kohtauksessa Seija saapuu lasten teatteritoimijoiden tapaamiseen. Paikalla on paljon hänelle tuntemattomia uusia ihmisiä. Heti sisääntulo aulassa ovat tuottaja ja järjestön toimialajohtaja toivottomassa hänet lämpimästi tervetulleeksi, ja kertomassa miten paikan päällä toimitaan. Seija saa nimikyltin rintaansa, jossa on hänen oma nimensä. Ensimmäiseksi hänet johdatetaan tervetulokahville, jossa on myös muuta tarjottavaa. Hänen ruoka-aineallergiansa on huomioitu, ja hänen on vaivatonta valita tarjoiluista hänelle sopivin. Tilan täyttää puheensorina kun teatteritoimijat ja Teatterin osaamiskeskuksen jäsenet tutustuvat toisiinsa. Seijaa lähestyy osaamiskeskuksen jäsen, joka on kiinnostunut, mistä päin hän on tullut tapaamiseen. Seuraavaksi siirrytäänkin yhteiseen tuolipiiriin istumaan. Jokainen paikalla olija esittäytyy ensin vieressä istujalleen, ja sitten koko joukolle. Jokainen saa kertoa, mistä tulee, millaista ryhmää ohjaajaa ja mitä ryhmälle tällä hetkellä kuuluu. Myös piirissä istuvat liiton työntekijät esittäytyvät. Esittelyn välissä kuuluu aika ajoin naurunremakka, kun joku kertoo jotain hassua juuri ryhmässä tapahtuneen. Hetki hetkeltä porukka tuntuu Seijasta tutummalta ja kaikkien jakamat kokemukset hyvin läheisiltä. Onhan kyseessä teatterilaisista, jotka ovat kiinnostuneita lasten teatteritoiminnasta.

KOHTAUS 6 ”Siis voinko miäkin osallistua tähän koulutukseen?”

Henkilöt: Seija, tuottaja, toimialajohtaja, Teatterin osaamiskeskuksen jäseniä, lasten teatteriryhmien ohjaajia, Tarja

Paikka: Tapaamispaikka, innostava ja inspiroiva kohtaamispaikka

Tarpeisto: Lounas, esitteitä, videotyppi, tietokone, valkokangas

Kohtauksessa lasten teatteritoimijoiden tapaamisen väki nauttii lounasta. Tuottaja on antanut ohjeeksi mennä syömään jonkun sellaisen henkilön lähelle, joka jäi mieleen esittelykierroksen aikana jostain syystä. Seija kiinnostui erityisesti toisesta lasten teatteriohjaajasta, jolla on myös yksi ainut lasten ryhmä aika kaukana palveluista. Tarja vaikuttaa tosi mukavalta ja idearikkaalta tyypiltä. Lounaan aikana he ehtivät jo tutustua toisiinsa. Lounaan jälkeen toimialajohtaja ja Teatterin osaamiskeskuksen jäsenet esittelevät järjestön tämän hetkisiä palveluita.

jatkuu

jatkuu

Tapahtumiin, koulutuksiin tai muihin palveluihin aiemmin osallistuneet saavat kertoa kokemuksiaan niistä. Seija on kuullut osasta palveluja, muttei ole tiennyt millaisia mahdollisuuksia ne voisivat hänellekin tarjota. Hän ei ole tiennyt, että Opintokeskus Kansalaisfoorumin ja Suomen Harrastajateatteriliiton koulutukset ovat tarkoitettu nuorisoseuralaisille. Seija kirjoittaa kalenteriinsa jo yhden koulutuksen ajankohdan, sillä sen sisältö on juuri sitä mitä hän on kaivannutkin.

KOHTAUS 7 "Aivan huvattomia ideoita!"

Henkilöt: Seija, tuottaja, toimialajohtaja, Teatterin osaamiskeskuksen jäseniä, lasten teatteriryhmien ohjaajia, Tarja

Paikka: Tapaamispaikka, innostava ja inspiroiva kohtaamispaikka, lisäksi pienryhmätilat

Tarpeisto: Päiväkahvi, kyniä, tusseja, paperia, teippiä

Kohtauksessa päiväkahvin jälkeen jakaudutaan pienryhmiin. Ryhmät ideoivat lasten teatteritoimintaa. Seija pohtii, että työpajoissa käytetyt osallistavat toimintatavat voisivat toimia myös sovellettuina lasten teatteriryhmän ohjauksessa. Seija pääsee kertomaan lasten teatteriryhmänsä ideoista, kun työpajoissa ideoidaan uusia yhteistyömuotoja. Pienryhmätyöskentelyn lopuksi kokoonnutaan vielä yhteen. Ryhmissä syntyneet ideat yhdistellään, ja Seija pääsee muiden kanssa äänestämään jatkovalmisteluun valittavia tärkeimpiä toimintamuotoja. Tuottaja nappaa jo heti yhden ideoista käsitteilyyn, ja perustaa lasten teatteritoimijoille oman foorumin nettiin, jossa ideointi voi jatkuu. Toimialajohtaja kiittelee vielä lopuksi erityisesti lasten teatteriohjaajien tekemää hienoa työtä teatteriryhmissä ja pitää päivän tuloksia hyvinä. Seijasta tuntuu myös samalta, anti on ollut huikea. Tarjan kanssa vaihdetaan yhteystietoja ja sovitaan yhteydenpidosta.

NÄYTÖS III

KOHTAUS 8 "Sata erilaista tapahtumanimeä"

Henkilöt: Seija, lasten teatteriryhmäläiset

Paikka: Nuorisoseuran talo

Tarpeisto: Kyniä ja paperia

Kohtauksessa Seijan kertoo lasten teatteriryhmäläisilleen uudesta lasten teatteritapahtumasta, joka on tarkoitus järjestää ensi vuonna. Uusi lasten teatteritoimijoiden foorumi on ideoinut tapahtumaa, ja nyt tapahtuman järjestelyt on päätetty aloittaa. Lapset ovat innoissaan mahdollisuudesta osallistua tapahtumaan. Seija kertoo, että kaikki lasten teatteriryhmät voivat ottaa osaa tapahtuman nimi kilpailuun. Se ryhmä joka keksii uudelle tapahtumalle nimen saa palkinnon. Ryhmän jäsenet alkavat kirjoitella kynät sauhuten mitä merkillisimpiä lasten teatteritapahtuma nimi-ideoita. Yksi vilperteimistä kerholasista uhoaa Seijalle, että hän kirjoittaa ainakin sata eri nimeä. Nimiehdotukset saatuaan Seija lähettää ne tuottajalle. Lapset ilmoittavat pitävänsä peukkuja, jos vaikka yksi nimiehdotuksista voittaisi.

jatkuu

jatkuu

KOHTAUS 9 ”Suunnittelua, suunnittelua ja vielä kerran suunnittelua”

Henkilöt: Seija, tuottaja, Tarja, ja muut suunnitteluryhmän jäsenet
 Paikka: Skype-kokous Seijan koti
 Tarpeisto: Tietokone

Kohtauksessa tapahtuman suunnittelutyöryhmä pitää suunnittelukokouksen skypen välityksellä. Seija on saanut kutsun tapahtuman suunnitteluryhmään, koska lasten teatteritoimijoiden foorumilla hän oli aktiivisesti osallistunut keskusteluun uudesta lasten teatteritapahtumasta. Myös Tarja on mukana suunnitteluryhmässä. Tuottaja on lähettänyt Skype-kokouksesta asialistan osallistujille, ja pyytänyt pohtimaan tapahtumaan liittyviä sisällöllisiä sekä rakenteellisia haasteita ja mahdollisuuksia. Kokouksen edetessä haasteet saadaan ratkaistua. Seija huokaisee helpotuksesta, kun yhteinen linja-autokyyditys tapahtumaan tavoittaa myös heidän ryhmän. Hän oli jo pelännyt, että osallistuminen kariutuisi välimatkaan tapahtumapaikkakunnalle. Tuottaja on kokouksen päätteeksi iloinen, kun tapahtuma saatiin jo melkein valmiiksi ideoitua, eikä hänelle jäänyt kuin suunnitelmien järjestäminen. Seijakin on kokouksen annista innoissaan. Tapahtuman työpajojen aiheina on monta sellaista, joista hänen teatteriryhmänsä jäsenet ovat haaveilleet.

KOHTAUS 10 ”Ja voittaja on...”

Henkilöt: Seija, lasten teatteriryhmän jäsenet, tuottaja, alueen toiminnanjohtaja
 Paikka: Nuorisoseuran talo
 Tarpeisto: Palkinto, tapahtumaesitteet, julisteet

Kohtauksessa alueen toiminnanjohtaja on tulossa markkinoimaan uutta tapahtuma. Seijan lasten teatteriryhmä on valmistanut lyhyen esityksen, jonka he aikovat esittää toiminnanjohtajalle. Ryhmäläisiä jännittää. Seija tuntee kuitenkin jo toiminnanjohtajan, ja rauhoittelee lapsia. Seijan ja lasten yllätykseksi paikan päälle saapuu myös tuottaja. Esityksen päätteeksi toiminnanjohtaja ja tuottaja kiittävät lapsia hienosta esityksestä. Heillä on ryhmälle iloinen uutinen. Ryhmän tekemä nimiehdotus on valittu tulevalle lasten teatteritapahtumalle nimeksi. Tuottaja antaa ryhmäläisille palkinnon, ja lapset ovat riemuissaan. Samalla jaetaan uunituoreet tapahtumatiedotteet, joissa uusi nimi komeilee kannessa. Tuottaja opastaa Seijalle kuinka ilmoittautuminen tapahtumaan tehdään, ja vastailee lasten kysymyksiin tapahtumaan liittyen. Toiminnanjohtaja tiedustelee Seijalta vielä, onko hänellä mitään tarpeita tämän hetkisen toiminnan suhteen, missä aluetoimisto voisi auttaa. Seija mainitsee muutamasta koulutusideasta ja kyselee verkostoitumismahdollisuuksista. Toiminnanjohtajalla on tietoa tulevista teatteriväen tapaamisista ja ohjaajien olohuoneista, joihin Seija on ilman muuta tervetullut. Toiminnanjohtaja huikkaa vielä lähtiessään, että lasten teatteriryhmän osallistuminen tulevaan tapahtumaan on huippu juttu! Seijan mieltä se lämmittää.

Kertoja: Monta uutta lasten teatteritoiminnan kehittämissideaa on ilmoilla. Tapahtumaan on vielä kuukausi aikaa. Ilmoittautuneita tapahtumaan on tarpeeksi, ja se toteutuu. Mutta se onkin sitten jo toinen tarina, ja tapahtumassa taas oma palvelupolkunsa! ;)

jatkuu

LÄHTEET

- Miettinen, Satu 2016. Palvelumuotoilu – yhteissuunnittelua, empatiaa ja osallistumista. Teoksessa Palvelumuotoilu – uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. 3. painos. Helsinki: Teknologiainfo Teknova Oy, 20–41.
- Tuulaniemi, Juha 2011. Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum.